

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS,

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej

Fél évre 480 Lej

Negyed évre 240 Lej

Hónaponta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival főbb

Tehát: házikezelés.

Ismét aktuális lett Arad közuti közlekedésügye, amely ugylátszik még nagyon hosszú ideig marad problémája ennek a városnak. Sok viz fog még addig lefolyni a Maroson, amíg ebből a régóta vajudó problémából végre fűrgén mozgó, csilingelő villamoskocsi lesz, amely végigszalad a város utvonalaiban. Sajnos ma még mindig problémaként kell tárgyalnunk a közlekedés ügyének sürgős megoldását és rezignánsan állapíthatjuk meg, hogy az eddigi, már kialakult és előrehaladott stádiumban levő tervezésben újabb lényeges változás, mondhatnók fordulat állott be.

Az történt ugyanis, hogy a városi tanácsnak minden eddig kifejtett ügybuzgalma, munkája egy csapásra semmivé lett. A minisztériumhoz jóváhagyás végett felterjesztett közlekedési tervzet meglepetésszerű elintézését nyert. A városi tanács pontról-pontra megállapította a tervzetben azokat a feltételeket, amelyek alapján a város koncessziót ad a jelentkező vállalkozónak az aradi villamosvasut kiépítésére. A tanács ugyanis hosszú vita után amellelt döntött, hogy a villamosépítést koncesszionális alapon oldja meg és gondosan kidolgozta az erre vonatkozó feltételek minden pontját. Most aztán Angel István dr. polgármester azzal jött haza Bucurestiből, hogy a belügyminisztérium hozzájárult — a villamos vasutnak házikezelésben való létesítéséhez.

Kissé meglepő az elintézésnek ez a módja, de Aradváros közönsége a közlekedésügy vajudása során hozzászókat már a meglepetésekhez és azért nincs értelme annak, hogy hosszasan medítáljunk a dolog fölött. Egyszerűen tudomásul vesszük, hogy a belügyminisztérium óhaja új helyzetet teremtett, illetve az eddigi lépéseket megsemmisítve, újból tabula rasát csinált. Ott tartunk tehát, ahol a városi tanácsban lefolylt közlekedési vita előtt tartottunk. A minisztérium úgy kívánja, hogy Aradváros saját rezsijében oldja meg a közlekedés problémáját és építse meg a villamos vasutat. Angel polgármester mai nyilatkozatában csak homályosan érinti azokat a forrásokat, amelyből a város az építendő vasúthoz szükséges anyagi eszközöket elő tudja teremteni. A polgármester bizik abban, hogy céltudatos munkával néhány év alatt meg lehet szerezni a nagyszabású vállalkozás anyagi bázisait. Bizzunk benne mi is. Lehet, hogy ez az út az, amely a probléma megoldásához vezet. A város polgárságának igazán mindegy, milyen uton jut megfelelő és minden igényt kielégítő közlekedési eszközökhöz.

Mivel azonban a házikezelésben tervezett nagyarányú vállalkozás városi közpénzen fog létrejönni, nem lehet közömbös a város lakossága előtt, milyen módon, milyen szellemben alakul ki a megvalósulásig ez a most még kissé zavaros terv. A polgárság megbízott testületének, a városi tanácsnak lesz a kötelessége, hogy a majdan kialakuló üzleti szellemet ellenőrizze és éber szemmel vigyázzon arra, hogy egyéni érdekek ne érvényesülhessenek a házikezeléses villamosvállalkozásnál. Puritán emberek altruista munkája legyen ez a közintézmény, ne pedig meggazdagodásra törekvő akarnokok husos fazeká. Végeredményben pedig az a fontos hogy a közlekedésügy kérdése ne maradjon továbbra is probléma, alakuljon át végre fűrgé és csilingelő valósággá.

Megint felvetődött a nemzeti kormány eszméje

Hivatalos körök erőteljesen cáfolják ezt a híresztelést. — Készül a fuzió a liberálisok és a nemzeti-parasztpárt között.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Viitorul jelentése szerint a király tisztázni kívánva a politikai helyzetet, felhívást intézett a miniszterelnökhöz és a politikai pártok vezéreire, igyekezzenek meg egyezni egy nemzeti kormány megalakítására nézve. A Viitorul megállapítja, hogy az ország még ma is nehéz idöket él át és fog még átélni a végleges konszolidációig, ezért feltétlenül bizonyos, hogy csak ilyen kollaboráció képes megkönnyíteni a jelenlegi helyzet tisztázását. A Politica megerősíti a Viitorul híreit, az Adeverul pedig azt írja, hogy megbízható információkat kapott a napirenden levő nagy politikai eseményekre vonatkozólag. Biztos — írja az Adeverul, — hogy a király annak a kívánságának adott kifejezést Averescu tábornok előtt, hogy kísérelje meg a nemzeti kormány létrehozását és egyúttal megbizta Hiotu udvari minisztert is, hogy közölje a pártokkal ezt a kívánságát. Bratianu Ionel, aki egész héten florica-i birtokán tartózkodott, ma hirtelen visszatért a fővárosba és hosszas tanácskozást folytatott barátaival. Az Adeverul úgy tudja, hogy Bratianu Ionel ezekből a tanácskozásokból azt a véleményt szűrte le, hogy a nemzeti-parasztpárttal való fuzió feltétlenül szükséges.

Ezzel szemben hivatalos helyről a következőket közlik: A lapokban egy nemzeti kormány létesítésére vonatkozólag megjelent hírek nem felelnek meg a valóságnak. A jelenlegi kormány folytatja az ország vezetését a király és a parlament bizalma alapján. Hivatalos körök tendenciózusnak tekintik a rezsim-változásra vonatkozólag napvilágot látott híreket s azokat érdekelt nemzeti-parasztpárti forrásból származóknak mondják.

A liberálispart erdélyi szervezetei részéről Lapedatu volt kultuszminiszter vasárnapra Clujra kongresszust hívott össze, amelyen a nemzeti-parasztpárttal való fuzió kérdésében fogják határozni. A liberálispart és a nemzeti-parasztpárt között ugyanis komoly stádiumba léptek az egyezkedő tárgyalások. Dan Sever, aki liberális orientációjáról közismert, Bratianu Ionellel pártja megbízásából hivatalos tárgyalásokat folytat és nem titkolja, hogy a liberálisok néhány napon belül konkrét javaslatot tesznek a fuzióra és közlik újabb programjukat, amelyet a jövőben magukévé tesznek. Szombaton délután és vasárnap délelőtt megszokott nélkül folytak a tárgyalások. Állítólag Bratianu Ionel hajlandó több volt hívét is feláldozni, csak hogy pártját tömegekkel erősítse.

Franciaország is a szovjet ellen fordul.

Németország menedéket adott a londoni szovjetkövetnek. — Oroszország öt korosztályt mozgósított.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)

Az angol-orosz diplomáciai szakítás még mindig erősen foglalkoztatja az angol politikai köröket. Baldwin miniszterelnök tegnap hosszas megbeszéléseket folytatott Chamberlain külügyminiszterrel a politikai helyzetre vonatkozólag, majd az Albert hallban tartott gyűlésen részletesen válaszolt Lloyd Georgenak az alsóházban tartott beszédére. Kifejtette, hogy a szakításnak két oka van, először az, hogy a szovjet beleavatkozott az angol belpolitikába, azonkívül pedig nemcsak Angliában, hanem a brit dominiumokban is erős propagandát folytatott Nagybritánia ellen. A diplomáciai viszony megszakítása egyáltalában nem jelenti a háborút Oroszország ellen. Anglia csak a politikai viszony további fenntartását nem kívánja az oroszokkal, a kereskedelmi összeköttetést azonban fenntartja. Érdekes jelenség azonban az, hogy a szovjet megtiltotta az orosz hajóknak, hogy Angliában kikössenek.

Az angol kormány Norvégiát kérte fel, hogy érdekeit Oroszországban képviselje és a norvégek el is fogadták a megbízást. Ezzel kapcsolatban az ellenzéki körökben az a hír tartja magát, hogy Páris és Róma visszautasították Angliának erre vonatkozó ajánlatát és így kénytelen volt Norvégiához fordulni kérésével. A Daily Telegraph híradása szerint azonban Anglia azért választotta Norvégiát, mert Franciaország és Olaszország az angol példát

követve, szintén megszakítják nemsokára a diplomáciai viszonyt az oroszokkal. Japán tulságosan messze van, Németország pedig Anglia kereskedelmi konkurrensa és különben is tulságosan intim viszony áll fenn Németország és a szovjet között.

A berlini jelentések szerint a német kormány hat heti menedéket adott az Angliából kiutasított szovjetdelegációnak, hogy onnan végezhesse el az angol üzleteinek lebonyolítását. Az Arkos személyzete holnap száll hajóra. A párisi jelentések szerint Csicserin orosz külügyi népbiztos ígéretet kapott Briandtól, hogy Franciaország nem szakítja meg a diplomáciai viszonyt a szovjettel. Azonban nyomatékosan figyelmeztette Briand az orosz külügyi népbiztos, hogy Franciaország nem fogja tűrni az oroszok propagandisztikus beleavatkozását a francia belpolitikába. Ugylátszik azonban, hogy Franciaországban is megindult a purifikációs munka a kommunisták ellen. A kormány tagjai a legszigorubb rendszabályokat helyezik kilátásba a kommunisták ellen, miután bizonyítékok vannak arról, hogy nagy propagandát folytatnak Franciaországban. Ezért igen érdekesnek ígérkezik a kamara pénteki ülése, amelyen a francia-orosz viszonyt fogják tárgyalni.

A bucuresti-i jelentések szerint a hivatalos körök erőlyesen megcáfolják a külföldi lapokban az angol-orosz szakítással kapcsolatban megjelent és Románia magatartására vonatkozó híreket. Stockholmból, kerülő uton érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a szovjetkormány elrendelte az öt legifjabb korosztály mozgósítását, ezenkívül pedig elhatározta, hogy 200 milliót belső kölcsönt vesz fel.

György görög király látogatása a Timisoarai Sörgyárban.

Timisoara (Temesvár) magas vendége, Miklós királyi herceg és a görög exkirály tiszteletére az Auto-klubban bankettet adott, melyen a fenséges vendégek megemlítették, hogy Ófelsége, Ferdinand király megbízásából intézkedniök kell aziránt, hogy a Temesvári Serfőzdéből ismét egy küldemény English-Porter és Record-Speciala sör inditassék utnak a királyi palotába, minthogy Ófelsége állapota annyira javult, hogy ismét thajja kedvenc italát, a timisoarai (temesvári) sört s minden délen és este egy-egy üveg English-Porter sört fogyaszt el. Kifejezést adtak egyuttal azon kívánságuknak, hogy a sör gyártási helyét megtekinteni óhajtják. Másnap a volt görög király kíséretével fel is kereste a Temesvári Serfőzdet, ahol Szana Zsigmond, angol királyi konzul, a vállalat elnöke fogadta és kalauzolta. György görög exkirály másfél órát tartózkodott a sörgyárban, a gyár sörözőjében villásreggelizett s egész idő alatt a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a technika legújabb vívmányai szerint a legmodernebbül berendezett üzemről, annak példás tisztaságáról s különös megelégedését fejezte ki a sör minősége felett.

Háztulajdonos-gyűlés Aradon.

Memorandum a pénzügyminiszterhez. — Az új tisztikar.

(Arad, május 30.) Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége vasárnap délután négy órakor tartotta évi rendes közgyűlését a város-háza tanácstermében. A közgyűlést dr. Demian Aurél elnök nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket és röviden ismertette azokat az eredményeket, amelyeket a szövetségnek sikerült elérnie. További összetartásra szólította fel a tagokat, majd átadta a szót a szövetség titkárnak, dr. Steinitzer Pál ügyvédnek. Dr. Steinitzer beszámolt az elmúlt év eseményeiről és felsorolta az elért sikereket, amelyeknek kivívásában jelentős része volt az aradi szövetségnek is. Ezek az eredmények azonban — mondotta dr. Steinitzer — nem jelentik azt, hogy a küzdelmet feladtuk, mert nyolc esztendeje harcolunk törvényes jogainkért és addig nem szüntethetjük meg a harcot, amíg vissza nem nyeriük békebeli jogainkat.

Rátér arra, hogy amit az egyik oldalon megadott a törvény a háztulajdonosoknak, azt a másik oldalon elvette. A horribilis adók és illetékek teljesen felemésztik, sőt sokszor túlhaladják a házak jövedelmét. Bejelentette, hogy a tulzott mértékben kivetett adók miatt ezer aláírással ellátott memorandumot adott át dr. Moldovan Silvius szenátor a pénzügyminiszternek, aki biztató ígéretet tett. Rátért az új rekvirálási törvényre, amely szerint kizárólag a megürült, rekvirált lakásokat szabad ismét elrekvirálni. Indítványozza, hogy a közgyűlés nyújtson át kérést Boneu Vazul vármegyei prefektusnak, hogy készíttessen névszerint kimutatást a rekvirált lakásokról és állandóan tartsák nyilván, hogy melyek azok a lakások, amelyek áthelyezés, vagy egyéb okok miatt megürültek. Elsősorban az ilyen lakások jöjjenek számításba a rekvirálásoknál. A számvizsgáló bizottság jelentésének és a jövő évi költségelőirányzatnak elfogadása után az új tisztikar megválasztása következett. A szövetség vezetői a következők lettek:

Elnök dr. Demian Aurél, alelnökök dr. Miron Justin és Stauber József, pénztárnok Frick József, ellenőr Antonescu Virgil, végrehajtó bizottsági tagok Adam György, Ardelean Nicolae, dr. Angel István, Davidescu Aurel, dr. Ispravnic Sever, Ispravnic Moisa, Ivan Nicolae, dr. Marsieu Justin, Nasta Victor, Olariu Justin, Pap Illés, Colarov Moisa, Blaha Károly, Hajas Illés, Hunyadi József, Harsányi Vince, Kerpel Izso, Kohn József, Mocsek Rudolf, Szántay Lajos, Szücs F. Vilmos, Tabakovits Emil, Tüdös Béla és Varga Kálmán. Az új tisztikar megválasztása után dr. Székely Aladár ügyvéd előadást tartott a lakástörvényről és annak minden pontját népszerűen ismertette. A közgyűlés öt órakor ért véget.

Az aradi gyorsvonalat karambolja.

Összeütközött egy tehervonattal. — Nyolc óras késéssel futott be a gyorsvonalat Aradra.

(Arad, május 30.) Súlyos baleset érte vasárnap kora hajnalban a bucaresti-i—aradi gyorsvonalat, amely Valea Larga állomáson hibás váltóállítás következtében beleszaladt a pályaudvaron veszteglő teherszerelvénybe. A karambol híre csak a késő délutáni órákban érkezett Aradra s érthető riadalmat okozott, mert a déli gyorsal több aradi utas érkezését is várták. A gyorsvonalnak menetrendszerint ugyanis valamivel déli egy óra előtt kellett volna befutnia az aradi állomásra. Azonban kínos félórák teltek el, amíg Brasovból hivatalos értesítés érkezett a késés okáról. A rövid táv-irati jelentés sajnos nem tartalmazott bővebb részleteket s így a kétségbeesés és fantázia véres és legelképesztőbb arányokra színezte ki az összeütközést, ami azonban szerencsére minden véres szerencsétlenség nélkül történt meg. A nyolc óras késéssel, este 8 óra 21 perckor érkezett gyors utasai a karambol lefolyásáról különben a következőket mondták el:

A gyors, amely rendes időben indult el Bucarestből, menetrendszerinti pontosságmal

futott be a Sinaia előtti Valea Larga állomásra. Azonban csak amikor már a gyors a váltókon túl ért s mindössze harminc méternyire lehetett a pályaudvartól, vették észre, hogy a szabaddraállított simpáron egy Predeal felől érkezett teherszerelvény vesztegel.

A mozdonyvezető nyomban fékezett, de a karambol elkerülni már lehetetlen volt s a vészjelzésre felébredt és az ablakokhoz tóduló utasok és az állomási személyzet borzadva nézte, hogy a gyors mint robog neki a tehervonalnak. Szerencsére azonban a gyors már a váltóknál lassított s így az összeütközés nem volt heves. Mindössze a tehervonat első kocsija ugrott ki, míg a gyors és utasainak a muló ijedelmén kívül semmi bajuk nem történt, a vonat maga sem szenvedett sérüléseket. Nyomban hozzá is fogtak a pálya szabaddá tételéhez, a munkálatok azonban több órát vettek igénybe s így a gyors déli egy óra helyett csak az esti órákban érkezhetett meg Aradra. A karambol-okozó vigyázatlan pályáért le tartóztatták s az ügyben megindították a vizsgálatot.

„Arad kereskedői elvéreznek az adók alatt.”

Panaszok az adókiivetések és az új bélyegtörvény ellen. — Az aradi kereskedelmi és iparkamara igazgatótanácsának ülése.

(Arad, május 30.) Az aradi kereskedelmi és iparkamara igazgató tanácsa ma délután 5 órakor ülést tartott Marcus Mihály dr. szenátor elnöklése mellett. Az ülés, amely meglehetősen nagy látogatottságnak örvendett, érdekes lefolyású volt. Különösen az új bélyegtörvény és az adókiivetések adtak alkalmat tartalmass felszólalásokra.

A tárgysorozat első pontjai kisebb ügyekről szóltak. Pacurar Brutus és dr. Falus Lajos titkárok elmondották románul, illetve magyarul, hogy a CFR. a vasuti károkról szóló jegyzőkönyvet nem adja ki, csak a vizsgálat eredményéről szóló jegyzőkönyvi kivonatokat. Emiatt a kamara közbenjár, hogy az erre vonatkozó törvényszakaszt módosítsák. Tudomásul vette az igazgató tanács, hogy az ipari képesítési díjakat annál a hatóságnál fizessék le, amely a képesítést igazolja, valamint azt, hogy fűzött könyveket ezentul is vámentesen lehet behozni. Nagy örömet keltett Pacurar főtitkár ama bejelentése, hogy magával hozta Bucarestből azt a rendeletet, amely szerint az erdélyi kereskedőknek nem kell új naplókönyveket felfektetniök, hanem laponként 3 lejes bélyeggel bélyegezhetik fel azokat a könyveket, amelyek napló jellegűek. Ha nem tartottak leltárkönyvet, 3 lejjel kell felbélyegezni azt a főkönyvet, amelybe az évvégi műveleteket vezették be.

A kamara a homályos bélyegtörvény ellen.

Adler Andor köszönetét fejezi ki emiatt Pacurarnak, de valószínűnek tartja, hogy ha így fogják vezetni a könyveket, az év végén az évi adó negyedével csak megbüntetik a kereskedőket. Jó volna különben, ha a kamara tájékoztatná tagjait a bélyegtörvényről. Aradon nem lehet bélyeget kapni, úgy, hogy 1 lejes bélyeg helyett 10 lejt kell az iratokra ragasztani, de ez még csak hagyján. A főbaj az, hogy másképp magyarázzák például a bankok a törvényt Timisoarán (Temesváron), Clujon (Kolozsváron), vagy Oradeán (Nagyváradon). Lehet, hogy a jövő héten Aradon negyedikeféleképpen fogják értelmezni. Egy angol utazónak, aki nála járt, azt mondták az aradi pénzügyigazgatóságon, hogy a kötlevelekre az áruérték 2 százalékát kell bélyegben felragasztani. Az angol utazó erre szó nélkül elmentekült Aradról. Dr. Rácz egy cikkében viszont kifejtette, hogy csak egy ezreléket kell a kötlevelekre ragasztani. Nem ismeri itt ki magát senki, Javasolja, hogy kérjék meg a minisztériumot a törvény felfüggesztésére addig, míg az kellő magyarázatot nem nyer. Forduljon a kamara a pénzügyigazgatósághoz, hogy addig ne büntessenek meg senkit, míg Aradon bélyeget nem lehet kapni. Marcus Mihály elnök több hozzászólás után azonosította magát Adler állításaival, de a felfüggesztés iránti kérést kilátástalannak tartja. Javasolja,

hogy egy bizottság tanulmányozza át a törvényt és aztán kérjen felvilágosítást a minisztériumtól. Kijelenti, hogy a bélyeghiány ügyében sürgönyileg fog eljárni a kamara. Az igazgató tanács ezután Ádám, László, Faragó, Adler és Petrescuból álló bizottságot küldött ki a törvény tanulmányozására.

Az adókiivetések tönkreteszik a kereskedelmet

Juhász Gábor az adózás ügyében terjeszt elő interpellációt. Elmondja, hogy a felebbezéseket indokolás nélkül utasítják vissza és az adóalap megállapításánál nem veszik figyelembe a szabályszerűen vezetett üzleti könyveket, az új adókiivetéseket pedig a felebbezés lefolyása előtt hajtják be. Kéri, hogy a kamara járjon közbe a lehetetlen állapotok megszüntetése érdekében és az adót, míg a felebbezést le nem tárgyalták, a régi kivetés alapján hajtják be. Faragó Rezső: Országos rekord állítanak fel Aradon az adókiivetés terén. Adler Andor konkrétumokat hoz fel az adókiivetések jellemzésére. Elmondja, hogy egyes kereskedők adóalapjait 3 és félmillió, 1 és félmillió, 1,200.000 lejben és hasonló fantasztikus összegekben állapították meg. Ez a rendszeretlen rendszer tönkretesz mindenkit. A kamarának kötelessége volna figyelmeztetni a minisztériumot, hogy a kereskedők elpusztulnak ilyen adókiivetések mellett. Az erdélyi kereskedőknek és iparosoknak el kell véreznie az adóterhek miatt, de akkor elvesz az egész ország kereskedelme is.

„Az adókiivető bizottságok nem felelnek meg hivatásuknak.”

Marcus Mihály válaszában kijelenti, hogy törvényellenes, ha az adókiivetésnél a szabályszerű könyveket nem veszik figyelembe. Az adókiivető bizottságok nem felelnek meg hivatásuknak és a kamara tiltakozni fog ama működés ellen, amit azok most kifejtének. A kamara táviratilag fog a minisztériumhoz fordulni, hogy addig, amíg a felebbezések letárgyalva nincsenek, engedélyezze a régi kivetés szerinti fizetést. A kamara elhatározta még, hogy tiltakozik a megyei tanács ama határozata ellen, mely szerint a vásárokon bármely községbeli iparos árulhat. A stockholmi kamarai kongresszuson, június végén, a kamarát Marcus elnök és dr. Falus titkár képviselik. Csatlakozott a kamara a cernauti kamara átiratához, amely a vámtarifánál magasnak találja a 40 lejes átszámítást, végül tudomásul vette, hogy egy törvénytervezet értelmében egyesület alakul, amely a kamarák tagjait jóléti intézményekkel látja el. Az új egyesületbe tagul való belépés minden kamarai tagra kötelező, ha nincs bent a munkásbiztosítóban. Az aradi kamara a tervezethez módosító indítványt terjeszt be arra vonatkozólag, hogy a vidéki tagok által befizetett pénzt a vidéki kamarák kezeljék.

Varjassy Lajos dr.-t Aradra hozták.

Nárom feljelentés Arad volt kormánybiztosa ellen. — Az aradi vizsgálóbíró megkezdte a kihallgatásokat. — Az eddigi megállapítások szerint alaptalanok a vádak.

(Arad, május 30.) A hetekkel ezelőtt váratlanul megindult bünygyi feljelentések nagy feltűnést keltő lavínja mára az aradi vizsgálóbíróra, Radu Pascu vizsgálóbíró elé sodorták a kínos szenzációt keltett Juhos-ügy egyik főszereplőjét, Varjassy Lajos dr.-t. Mint már napokkal ezelőtt megírta az Aradi Közlöny, Radu Pascu vizsgálóbíró a már régebben megindult, de azóta szünetelő különböző ügyek kivizsgálása és a vizsgálat befejezése érdekében átirta a timisoarai (temesvári) ügyészségnek és kérte Varjassy dr. Aradra való átszállítását. Harmadosztályú vasuti kocsiban, összetörve és fáradtan, egy szuronyos fogházor és a timisoarai (temesvári) fogházfelügyelő kíséretében érkezett meg vasárnap este Aradra Varjassy Lajos dr., akit Seláriu János fogházigazgató utasítására egy másodemeleti magáncellában helyezték el északára. Varjassy dr. szomorú arccal utasította vissza a vacsorát, ellenben vizet kért, hogy megmosakodhasson.

Koholt vádak Varjassy dr. ellen.

Varjassy dr. megérkezésének híre a volt kormánybiztos több ismerősét vonzotta ma délelőttre a vizsgálóbírószobáig előtti folyosóra. Azonban már jóval elmúlt dél, amikor Varjassy dr.-t a fogdából felvitték Radu Pascu vizsgálóbíró elé, aki azonban rövid pár perc múlva ismét visszavezette cellájába, mert sürgős, foglyos-ügyek miatt Varjassy dr. kihallgatását délutánra kellett halasztania. Varjassy, — akivel nyilván a vizsgálóbíró közölte az ellene emelt vádakot — megdöbbenve lépett ki a folyosóra és ismerősei felé fordulva, bosszankodva a következőket mondotta:

— Micsoda koholt vádakot akarnak itt rá...

Nem folytathatta tovább, mert az őt rászólt, hogy tilos bárkihez még csak egy szót is szólnia. Varjassy Lajos dr.-t nagyon megviselte a timisoarai (temesvári) fogház levegője. Feltűnően sápadt és bár palástolni igyekszik, sűrű hunyorogásával elárulja nagyfokú idegességét. Világos barna, elegáns burberryruha van rajta, a nadrágja azonban kitérdelt, gyűrött. Az üldözött ember benyomását kelti és a sajnálkozó tekintetek előtt még inkább meggörnyedve halad vissza örei között a fogházba.

Félteve őrzik Varjassy dr.-t.

Délután öt órakor Radu Pascu vizsgálóbíró ismét utasítást adott ki Varjassy dr. elővezetésére. Az őt nyilván külön rendeletet kapott, mert a várószobában kihallgatásra várakozók és kíváncsiak kikerülésével, a főajtón vitték be Varjassy dr.-t a vizsgálóbíró szobájába. A kíváncsiak: ügyvédek, ismerősök, jóbarátok, természetesen nyomban megostromolják kérdéseikkel Szilágyi irodavezetőt, aki azonban nem igen ad választ. Az ügyben különben senki sem hajlandó felvilágosítást, még a legcsekélyebb információt sem adni. Varjassy dr.-nak is tilos bárkivel is szóba állni sőt még annyit sem engedtek meg neki, hogy Miclea Sever dr. számára az ügyvédi meghatalmazást aláírhasssa.

Aradi borkereskedő kártérítési pöre.

Ürelmetlen félórák telnek el ideges várakozás közben. A kettős ajtón keresztül csak zavaros szófoszlányok jutnak el a folyosóra és a várószobába a várakozókhoz. Végre hat óra után kijön Leopold Frigyes aradi borkereskedő, akit elsőnek hallgattak ki. Leopold Frigyes elmondja, hogy voltaképen az ő feljelentésére indult meg az újabb vizsgálat Varjassy dr. ellen. A borkereskedő ugyanis magánjogi vonatkozásban kívánta tisztázni Varjassy dr. szerepét az elmúlt év januárjában a Palugyay-pezsgőgyárral kötött megállapodásának ügyében, amelyből kiírólag, — mint ismeretes — polgári per van folyamatban Palugyayék ellen, akiket Leopold 372.000 lej kártérítési összeg erejéig perelt be. Leopold ugyanis Varjassy Lajos dr.-ral, a Palugyay-cég akkori teljhatalmu megbízottjával, 1926. január 31-én megállapodást kötött 6000 üveg pezsgő szállítására. Leopold másnaple-

tébe is helyezett 80.000 lej előleget, majd a különbözőeti összeggel a leszállításra kitűzött határnapon, február 5-én, újból felkereste Varjassy dr.-t, aki azonban ekkor váratlanul azt a kijelentést tette, hogy a szállításnak nem tehet eleget, miután a feltételeket a cég utólag nem akceptálta s ő, hogy az ellentéteket elkerülje, kénytelen sztorozni a megállapodást.

Megdől a súlyos vád.

Leopold erre keresetet indított a Palugyay-cég ellen és elmaradt haszon címén 372.000 lej erejéig kártérítést követelt. Palugyayék azonban azzal védekeztek, hogy Varjassy dr. megbízás nélkül, a saját felelősségére kötötte a megállapodásokat. Erre vonatkozólag azonban a mai kihallgatások során B e l e s Jenő dr. aradi közjegyző is igazolta, hogy a Palugyay-cég akkori tulajdonosai valóban adtak megbízást Varjassy dr.-nak, aki különben is teljhatalommal rendelkezett a cég ügyeiben, s így teljességgel jogában állott a szállításra vonatkozó megállapodásokat megkötni Leopold Frigyesel, aki különben — mint mondá — csakis azért tett feljelentést Varjassy dr.-ellen, hogy a vitás kérdés végre is tisztázást nyerjen. Ez a vád — a legkomplicáltabb és legsúlyosabb vád — tehát másfél óra alatt megdőlt. Varjassy dr. beigazolta, hogy jogosan járt el ebben az ügyben s így a család kritériuma egyetlen pillanatra sem állhat fenn ellene.

Titokzatos bakkancsvásárlás.

A többi feljelentésre vonatkozólag azonban még nem kezdtek meg a kihallgatásokat, amelyek különben is előreláthatólag több napig elhúzódnak s így Varjassyt legalább a hét végéig Aradon tartják. Ugyanis még két feljelentés ügye vár tisztázásra. Az egyik a Transsylvania aradi cipőgyár feljelentése, amely szerint az elmúlt év elején Gedeon Imre, Varjassy titkársa, állítólag az ő megbízásából megjelent a cipőgyárban s megvásárolt

2000 darab kész bakkancsot. megvett áru azonban előleget sem adott sőt azokat nemhogy Bucurestibe szállította volna eladás végett — mint ahogy a megállapodások során erről is volt, — hanem érthetetlen okból nyomban elzárta az aradi Stern Lipót és Fia-bankháznál, ahol a lejárat után elárverezték a bakkancsokat. Valójában tehát ebben a kérdésben csak vár tisztázásra, hogy Gedeon tényleg Varjassy megbízásából vásárolta volna, illetve vette át bizományba a bakkancsokat s hogy a banktól felvett kölcsönösszeget milyen célra használta fel.

Visszaperelt ügyvédi honorárium.

A harmadik feljelentést Mayer Antal és Müller János santanai földbirtokosok tették Varjassy ellen. Mayer és Müller ugyanis még 1925-ben Bucurestiben felkeresték Varjassy Lajos dr.-t s megbízták azzal, hogy a földbirtokreform következtében tőlük kisajátított összesen 500 hold földet szerezze vissza. Ügyvédi honorárium fejében holdanként 2000 leiben állapodtak meg. Rövid néhány nap múlva Varjassy értesítette megbízóit, hogy egyenként 120 hold földet sikerült visszautaltatnia. Müller erre nyomban Bucurestibe utazott és átadta Varjassy-nak a kikötött honoráriumnak a visszautalt holdakra eső hányadának összegét 240.000 lejt, míg ugyanakkor Mayer Antal, társai Seelinger László és neje nevében a rájuk eső összeget a timisoarai Örményi börtönnél letétbe helyezték. Varjassy később ezt az összeget is felvette, állítólag azonban jogtalanul, mert az Averescu-kormány közben nem ismerte el a liberális kormány kiutalását és újból állami kezelésbe vette a kisajátított földbirtokot. Erről azonban — ilyenformán önmagától következik a megállapítás — Varjassy nem tehetett. Ő visszautaltatta a kisajátított földbirtokok jórészét és ezt őt megillette a kikötött és felvett ügyvédi honorárium. Ennek a két feljelentésnek az ügyben valószínűleg már a keddi napon megkezdődnek a kihallgatások, amelyek minden bizonnyal azt fogják kétségtelenül megállapítani, hogy a feljelentések egyáltalán nem helytállóak s az alaptalanul megvádolt Varjassy Lajos dr.-t semmi néven nevezendő anyagi vagy büntetőjogi felelőséggel nem is terhelheti.

Életveszedelemben forgott az Oceán hőse.

A londoni közönség úgy megrohanta megérkezésekor Lindberghet, hogy az amerikai nagykövet megsebesült. — A francia repülők az ir partoknál pusztultak el.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A Lindbergh-láz napokon át nem csökkent Párisban és a párisi közönség annyira lelkesedett a repülőért, hogy az csak mindenkor a legnagyobb elővigyázatossággal mehefett ki a francia főváros uccáira. Az amerikai nagykövet ki is jelentette, hogy ha Lindberghet egyedül engedné el, a tömeg biztosan széttepné. A Matin hosszú intervjút közöl Lindbergh-el, aki azt mondotta, hogy eddig 7119 repülést tett a levegőben, tehát utja nem volt egészen készületlen. A híressé vált amerikai repülő különben tegnap reggel elhagyta Franciaországot. Tiszteletére az egész 34-ik repülőezredet mozgósították és háromszáz repülőgép mutatott be diszrepülést. Lindbergh Páris fölé repült és a Place de Concorde-nál 100 méteres magasságig szállt le. Innen azután egy francia zászlót dobott le, amelyre egy papirlapot erősített. A papirlapon angol nyelven a következő állott:

— Tizezerszeres köszönet Párisnak a szívélyes fogadtatásért. Lindbergh.

Ezután magasra szállt fel és néhány perc múlva eltűnt a lelkes párisiak szeme elől. Délután félkettőkor megérkezett a repülő Brüsszelbe, ahol a repülőtéren valamennyi belga tábormegvárta, élükön a királlyal. Ezrekre menő tömeg üdvözölte lelkesen a repülő, akit ezuttal sikerült megmenteni a tömeglelkeseidéstől. Az egész helyőrséget mozgósították és amint Lindbergh leszállt, körülvették és nem engedték közelébe a tömeget. Este a repülő a király vendége volt, aki feltűzte mellére a Lipót-rend nagykeresztjét és átadta a nagy aranyérmét, amelyet számára készített. Lindbergh este résztvett a tiszteletére rendezett nagy banketten, majd reggel továbbutazott Londonba, ahol viharos fogadtatásban volt része.

A croydoni repülőtéren százezrek várták a hős repülő és amikor a repülőter fölé érkezett, a tömeg áttört a korlátokon és vad rohamban igyekezett a leszállási hely felé. Körülbelül tíz percig kellett Lindberghnek keringenie, mert a tömeg a leszállóhelyet is ellepte. Végre négy kilométerre az eredetileg tervezett helytől leszállt. A tömeg itt is megrohanta, úgy, hogy fél óráig nem tudott kiszállni a gépből. Végre a rendőrök és katonák formálisan kiemelték a gépből és egy autóbába tették, amelynek a nagy tolongásban kitörték az ablakai és elgörbültek a sárhányói. A beműlő Noughton amerikai nagykövet is megsebesült. Végre nagyrehezen elvergődtek az amerikai nagykövetségig. Lindbergh kijelentette az újságíróknak, hogy a londoni fogadtatása még borzalmasabb volt a párisinál. Ma az angol király fogadta a repülő. Lindbergh kijelentette, hogy június 6-án indul vissza Amerikába. További tervei még nem ismeretesek. Hír szerint még Berlinbe, Rómába, Bécsbe és Zürichbe utazik és csak azután indul vissza Amerikába, ahol az eddigi fogadtatásokat ezerszeresen meghaladó ünnepek várnak rá. A newyorki jelentések szerint Coolidge hozzájárulását adta ahhoz, hogy Lindbergh a nagy állami érmet kapja meg. A londoni jelentések szerint a Petit Parisiennek adatai szerint Nungesser és Coli az ir partok közelében zuhantak le a nagy viharban. Egy ir parasztagda azt állítja, hogy május 9-én délelőtt sokáig látott egy repülőgépet hanykolódnia a vizen, a parton pedig erős benzinszagot érzett. Később a gép roncsai elsüllyedtek. A parton egy palackot találtak összetörve és a palack nyakán a repülőgép nevének kezdőbetűit találták meg. A tenger itt körülbelül 30—40 méter mély. A kutatások most ebben az irányban is megindultak.

Művészet.

Kiss Mariska jubileuma.

„Te csak pipálj Ladányi!” bemutatója az aradi színházban.

Thália hajléka ma ünnepi köntösbe öltözött. A színpadon köröskörül csupa virág és megilletődött barátok tömege. A rivaldafényben bájos, finom arc, melyet sűrűn szarít a fehér keszkenő. A nézőtér forró atmoszférájából ezernyi tenyér összecsattanása robban ki: L.-Kiss Mariska, a jubiléus művésznő meghatódtan hajlik meg a tapsoló közönség előtt... Belsőlegesen meleg volt a 25 éves jubileum minden mozzanata. Köszöntő beszédek, ünneplés és taps, sok taps. Az üdvözlő beszédek sorát Pilis Géza hírlapíró nyitotta meg, aki közvetlen, átértett szavakkal tolmácsolta az aradi sajtó üdvözlését. Utána Hetényi D. Elemér a pályatársak forró szeretetét fejezte ki könnyekig megható szavak keretében. Végül Szendrey Mihály színigazgató lépett a művésznő elé és gondolatokban gazdag, komoly beszéddel üdvözölte L.-Kiss Mariskát, akit a beszédek után és az előadáson mindvégig a közönség meleg ünneplésben részesített, este pedig bankett keretében ünneplést. Az ünnepség után kezdetét vette a „Te csak pipálj Ladányi!” premier előadása.

A magyar vígjátékirodalomban Jókai—Mikszáthi diszes duónak szinte teljesen kisajátított témaköre volt az adásvételi, vagyis az ingatlanforgalmi műfaj és ennek az utját aztán alaposan le is taposták. Így az újabbkori írók nem igen mertek erre a mesgyére lépni és az izmusok boncolgatása, a szociális, pszichológiai és egyéb problémák vizsgálata lassanként kiszorította a régi zamatot. És éppen ezekért az okokért Csathó Kálmán új darabja a „Te csak pipálj Ladányi!” fölötté értékes, mert ismét élénk hoz valamit abból a régi jó idők már-már ködfoltjából, hogy a bologató fejek a rájuk csapó sokféleségek rohamcsataga után megtisztuljanak és emlékezzenek. Csathó Kálmán életképet alkot és nem feszeget kérdéseket. Keresztül tör magát a törvényszerűségek szabálykörzetén és ezt gonddal és avatottan végzi. Nyelvezete meleg hangulatban közvetlenül csengő tiszta magyar nyelv, amely azt a sok szép nemes gondolatot s az akkori felfogást finom tónusban tolmácsolja a közönségnek. Ünnepi keret, alkalmi dísz és gördülékeny tempóban folyó előadás bensőséges hangulatot kölcsönzött a premiernek. Győző Alfréd játszotta Ladányit; alakításának varázsa sokáig élni fog bennünk. Fekete Irén Ladányiné szív-jóság alakjából megértő, kedves figurát rajzolt. A jubiléus L.-Kiss Mariska aránylag kis szerepben művészetének különleges színeiben csillogott. A sötétenlátó Klementin néni E.-Károly Klári mintázta meg jól. Kertész Mancsi egy fiút játszott meg egészen különleges karrikatura-ábrázolást nyújtva. Pally Mancsi játéka eleven szín és sok-sok törekvés. Mészáros Béla komolyan és értékesen játszotta meg Áron Imre szerepét. Jávör Alfréd, Olasz Lajos, Kun Dezső, Kallós József és Révész Lajos alakításaikban hiánytalanul adták vissza a szerző intencióit. A rendezés Mészáros Béla kvalitásait igazolja. A közvetlen darab jó előadását sok és lelkes taps honorálta, amely méltóképp tanuskodott arról, hogy a „Te csak pipálj Ladányi!” pompás sikert aratott Aradon. (s. p.)

Heti műsor. Nyári színházban: Kedd: Te csak pipálj Ladányi. vigjáték. Szerda: Cirkuszhercegnő, operett. (Betegh Bébi bucsuja.) Csütörtök délután: 4-kor: Asszonykám, operett. (Fél helyárak.) Este 9 órakor: Diszelőadás a hősök emlékére. (Allegóriák.) Utána: Madarász, operett. (Borovszky Oszkár és Szentgyörgyi Mária bucsuja.) Péntek: Biborruhas hölgy, operett. Szombat: Fehér egér, vigjáték. (Kertész Mancsi bucsuja. Bemutató előadás.) A téli színházban: Vasárnap este 9 órakor: Nehéz zsidónak lenni, bohózat. (A vilnai zsidó társulat fellépte.) Hétfő: Gondolat, színmű. (A vilnai zsidó társulat fellépte.) Kedd: Férfi, állat és erény, vigjáték. (A vilnai zsidó társulat fellépte.)

Vámkedvezményt kaptak az április 9-ig megrendelt áruk

A deklaráció beadására mindössze egy nap áll még rendelkezésre.

(Arad, május 30.) Az új vámtarifa érvénybe lépése idején az Ugir mozgalmat indított, hogy amaz áruku tán, amelyeket 1927. április 9-ig rendeltek meg, a régi tarifát fizethessék meg. A mozgalom sikerrel járt, amennyiben a pénzügyminiszterium ma rendeletben értesítette a vámhivatalokat erről. A rendelet szerint azok a külföldről megrendelt áruk, amelyeket április 9-ig rendeltek meg, a régi vámtarifát fizetik, míg a 10-től megrendelt áruk már az újat. Az érdekelt iparosoknak és kereskedőknek azonban legkésőbb május

31-ig be kell adni az erre vonatkozó deklarációjukat az aradi vámhivatalhoz. A vízi úton érkező áruknál a deklarációkat június 30-ig kell beadni. A rendelet megemlíti, hogy azok, akik az új tarifát már kifizették, de a rendelet értelmében joguk lenne a régi tarifa fizetésére, nem kaphatnak semmiféle visszatérítést. Az Ugir aradi fiókja a rendelet megérkezése után nyomban értesítette tagjait, miután a deklarációk beadására már csak egy napjuk van.

* A Dr. Ungár tanítványok hangversenye. Mint az előző években, ezidén is nagy közönség gyűlt össze vasárnap délután a kulturpalota nagytermében és ünnepelte a kitünő hegedűtanárt nagyszámu növendékeivel. Komoly nívós zenekari számok, kvartettek, triók és hegedűszólók alkották a műsort. Ki kell emelnünk elsősorban: Szenes Mártát, Salgó Ilust, Lupp Lajost, Lefkovits Jenőt, Bakács Istvánt, Lányi Györgyöt, Wolff Györgyöt és Ivánt, Doka Lászlót, Schwarcz Jenőt, Weiszberger Marcit, Göbl Lászlót, Merksamer Margitot, Maris Gratianát, Kohn Lajost, Nagy Győzőt, Körtélessy Ernőt, Blaga Tiberiust, Márton Istvánt, Paál Arankát, Küry Klárit, Klein Irént, Holzer Lacit, Mannheim Karcsit, Földes Zulejkát, Gara Gyurit és Pistát, Dénes Gyurit és Ardelean Tibort. Ezekon kívül a zenekarban vettek még részt: Albu Liviu, Barbura Iris, Bildhauer Géza, Cucu Viorica, Grüner Ilonka, Hartmann Ella, Horváth Margó, Juhász fivérek, Losonczy Zoltán, Mannheim Béla, Mády Sándor, Mayr Marika, Pascutiu Juliu, Pintér, Roth, Szömörkényi Magda, Tóth Jóska és Varjas Béla. Olyan betanítású és értékű számokat hallottunk, melyek egy növendékhangverseny nívóját jóval túlhaladják és muzikális élvezetet nyújtanak. (—)

* A Szalay—Békéfi-növendékek hangversenye. Tegnap délután volt a Szalay—Békéfi zeneintézet tanítványainak nagysikerű hangversenye a Kulturpalota kistermében, szépszámu közönség jelenlétében. Selig Lili és Petrovits Erzsébet fegyelmzett négykezes zongorajátéka nyitotta meg a műsort. Rétfalvi Mária szépen játszott egy menuettet, Pollák Böske és Grosz Pál, Bácskay Gizi és Wolf Nusi precíz zongorajátéka általános tetszést eredményezett. Bloch Rezső szépen, érzéssel játszotta hegedűn Dancla: Rondo la viora-t, Singer Teri pedig egy Schuman- és egy Mozart-dalt énekelt kedvesen. Nádor Franciska tiszta játékaival aratott sikert, Matyók Aranka is tehetséges növendéknek bizonyult. Stefan Lele és Szakáll Ilonka szépen játszottak zongorán, Stern Ilonka és Stern Iby négykezes pedig általános tetszést aratott. Kaufmann László figyelemreméltóan hegedült, idővel jó muzsikussá lesz belőle. Dürbeck Eliz egy Tsikovszky eljátszásával érdemelte a sikert. Letitia Barzu kedves énekével keltett hatást, majd Szabó Eszti egyéni előadásával nagy tapsot kapott. A műsor egyik legszebb száma Vikol Kató és Vikol Clemi egybevágo négykezes volt. Ügyesek voltak: Frank Margit és Marloara Memete, Weiner Irén, Gunyev Emilia, Bizza Piroška, Mihály Margit, Pollák Irén, Mandl Ilonka, akiknek zongoraszámál kellemes meglepetést keltettek. Mészáros Béla hegedűjátékával, Sambura Juliska rutinos énekével, Feil Anna, Feil Hermin, Szemek Margit, Lichtenstein Magda, Steiner Lili és Steiner Kató is osztoztak a meleg sikerben, amelyből sok a része az iskola vezető tanárainak is.

* Dr. Ungárné Egyhy Ghyssa növendékeinek mindkét előadását (június 10. péntek este és 12. vasárnap délután) kis gyermekek és nagy leányok precíz tornája, majd klasszikus táncscsoportok töltik be. Jegyek Sándornál.

Könyvolesósági kirakat Kerpelnél

* Az aradi színházi iroda hírel. Kedden másodszor játszik a Te csak pipálj Ladányi című vígjáték-ujdon-ságot, amely a hétfői premiéren óriási sikert aratott. — Betegh Bébi bucsuja. Szerdán bucsuzik az aradi közönségtől Betegh Bébi, akinek nevéhez sok szép siker emléke fűződik. A talentumos, sokoldalú művésznő legnagyobb sikereit a Doktor Szabó Juciban, az Orlovban és a Cirkuszhercegnőben aratta. Bucsufellé, pészül a Cirkuszhercegnőt választotta Betegh Bébi, akitel a híres operett két jubileumot ért el Aradon. — Ünnepi előadások. Csütörtökön délután fél helyárak mellett az Asszonykám című operett van műsoron. Este diszelőadás lesz a hősök emlékére. Az allegóriák bemutatása után a régi operettek egyik legszebbjét, a Madarászt játszik. Ezen az előadáson bucsuzik Borovszky Oszkár, a gyönyörűhangu bonviván és Szentgyörgyi Mária, a tehetséges énekesnő. — A Fehér egér szenzációsan izgalmas vígjáték, amely telve van a legfinomabb humorral. Párisban egy egész évig játszották és Budapesten is sorozatos előadásokat ért el. Aradon pénteken mutatják be az ujdonságot. A premiernek az lesz az érdekessége, hogy Kertész Mancsi, a temperamentumos szívbrett tartja bucsuját, meg pedig prózai szerepben. — Jön Steinhart!

Jön! Az elitelt jön!

Arad visszakapja a kisajátított városi telkeket.

Angel polgármester sikeres intervenciója Bucarestben.

(Arad, május 30.) Beszámoltunk arról, hogy Angel István dr. polgármester bucuresti-i útja alatt a várostól kisajátított területek ügyében is eljár, miután a város összes telkeit elvették parcellázás céljaira, ami erősen akadályozza a városfejlesztési tervek keresztülvitelét. Ebben a kérdésben — Angel István dr. mai nyilatkozata szerint — rövidesen változás történik, a felsőbb hatóságok belátták a város panaszainak jogosságát és azok orvoslását helyezték kilátásba.

Angel István dr. polgármester leszögezte Bucarestben, hogy az elvett telkek miatt meghiúsult sok keresztülvételre érett terve a városnak. Így megfelelő hely hiányában nem tud a város áruháznokokat felállítani, amivel a piac kérdése nyerne megoldást, nem tud iskolát építeni, amire szintén nagy szükség van. Azonkívül beigazolódtott, hogy a jelenlegi vízművek nem tudják az egész várost ellátni vízzel és ezért a város különböző pontjain vízműveket akar felállítani. Erre azonban nincsen terület és a város vezetőségének minden kísérlete is, hogy Aradot újra kereskedelmi gócponttá tegye, meghiúsult emiatt. A polgármester elmondotta, hogy nagy várak épültek volna Aradon, ha a város — mint azelőtt tette — az iparfejlesztés érdekében ingyenes telket tud a gyárnak biztosítani. Ez is meghiúsult és Arad kénytelen volt minden esetben kijelenteni, hogy nem rendelkezik telkekkel. A miniszteriumban belátták a panaszok jogosságát és megnyugtatták a polgármestert, hogy Arad jogos igényeit feltétlenül ki fogják elégíteni.

Ezzel az üggyel kapcsolatban kérdést intéztünk a polgármesterhez a magánosok beltelkeinek összeírása és kisajátítása ügyében.

— Errevonatkozólag nem mondottak a miniszteriumban semmit. A város megbizta Muresán János főmérnököt és Dirlea Vazul gazdasági tanácsost az összeírás megejtésével és a magános részéről csak annyit szögezhetek le, hogy az összeírás a legméltányosabb alapon fog megtörténni mindenki jogos érdekeinek figyelembevételével.

Oh doktor drága. Kacagtató vígjáték szerdától az Urániában

Halálos összeütközés

ügye az aradi törvényszék előtt.

Hat havi börtön egy emberéletért. — Elítélt volt forgalmi tiszt.

(Arad, május 30.) Az emlékezetes, véres pancotai vasúti katasztrófa epilógusa ma délelőtt folyt le az aradi törvényszék *Orezeanu-Ramontian*-tanácsa előtt. Mint ismeretes, 1925. január 19-ikére virradó hajnalon a Brád felől érkező személyvonat hibás váltóállítás következtében összeütközött a 3577. számú tehervonat tolató mozdonyával. Az összeütközés igen heves volt, úgy, hogy a személyvonat három kocsija egymásra szaladt és a tolató mozdony kisiklott. A személyvonat postakocsijának ajtaja a karambol következtében a szó legszorosabb értelmében lefejezte *Nyisztor Sándor* vonatvezetőt. A véres katasztrófa ügyében megindult vizsgálat megállapította, hogy a karambol *Bogoi György* forgalmi tisztviselő vigyázatlansága következtében történt, aki a váltóórrel szabadra állította az egyes vágányt, de elmulasztotta figyelmeztetni a vonat érkezésére a tolató mozdony vezetőjét, *Nagy Jánost*, sőt még mielőtt a személyvonat befutott volna, aludni tért. De megállapította a vizsgálat azt is, hogy *Nagy* mozdonyvezető is vigyázatlan volt, nem ügyelt kellőleg, amennyiben szabályellenesen túlhaladt a tolatás határvonalán, de az utolsó pillanatban még így is elkerülhette volna a veszélyt, ha vészjelet ad s maga is lefejez.

A karambol ügyében tartott mai főtárgyaláson több mint 20 tanút hallgattak ki, akik mind *Bogoi* és *Nagy* bűnössége mellett vallottak. Ezért a törvényszék vétkesnek mondotta ki *Bogoi György* volt forgalmi tisztviselőt, akit 6 havi és *Nagy János* mozdonyvezetőt, akit 2 havi elzárásra ítélte, míg a többi vádlottakat ártatlanságuk bebizonyítása következtében felmentette a törvényszék.

Testkultura Aradon.

Pataky Béláné növendékeinek matinéja az aradi kulturpalotában.

(Arad, május 30.) *Pataky Béláné* a test és szellemi nevelés terén folytatott értékes kulturális munkája komoly tanulmányt érdemelne. A vasárnap délelőtt tartott matiné *Pataky Béláné* tanítványai bizottságot tettek arról, hogy a modern gimnasztika, nem csupán a test nevelését, az izmok fejlesztését célozza, hanem vele kapcsolatban eredményesen arra törekszik, hogy az erővel együtt a szellem, az akarat, az önállóság egyforma arányban fejlődjenek, mert csakis így lehet az életben előforduló ezerféle kisebb-nagyobb akadályokat sikeresen leküzdeni. A kulturpalota nagytermében összegyűlt nagyszámú közönség gyönyörködve és érdeklődve figyelte az apró, alig három esztendő gyermekek plasztikus mozdulatait, amelyek nem a régimódi tornagyakorlatok voltak, hanem a léleknek, a testben kifejező önálló megnyilvánulásai. *Pataky Béláné* invenciót nevel növendékeibe, akik keze alatt egyénekké válnak. A matiné féltizenegy órakor kezdődött. Az első száma a műsornak a háromtól ötéves gyermekeknek kedves, játékos mozdulata volt. A csöppségek produkcióját nagy tetszéssel fogadta a közönség. Szerepeltek *Buzogány Mária*, *Buzogány Judit*, *Halász Ági*, *Herbstein Bubi*, *Hilbert Józsi*, *Kabdebo Marianne*, *Kardos Marika*, *Krepil Ági*, *Lócs Rudika*, *Lukáts Margitka*, *Molnár Márta*, *Müller Piri*, *Schmidt Pickó*.

A következő számban a 7—10 éves lányok léptek fel. *Barthmes Hanne*, *Benger Lulu*, *Esslinger Terike*, *König Márta*, *Lusztig Anci*, *Mellinger Mária*, *Sándor Emmi*, *Székely Éva*, *Szigeti Lili*, *Vándor Ibolyka*, mindnyájan kedvesek, eredetiek voltak. Ugyanígyen idős fiúk mutatták be ezután tudományukat: *Fejér Gabi*, *Fejér Pisti*, *György Endre*, *Halász Imre*, *Szili György*, *Török Zoli*, *Mircea Trimbitioni*, *Zádor György* és *Zádor Imre* szintén kiérdemelték a közönség tetszését.

A nagy lányok következtek. Minden lépésükben és mozdulatukban már feltűnően érezhető volt az önállóság és öntudatosság. A közönség hatalmas tapsorkánál jutalmazta ezt a nagyszerű számot, amelyben *Goldzieher*

Hédi, *Gót Erzsé*, *Herczeg Ibolyka*, *Mellinger Mária* és *Szigeti Magda* vettek részt. *Bach Menuettjének* metrikai interpretálása következett, majd *Volkman* zenéjére improvizált táncos mozdulatokat végeztek *Barthmes Hanne*, *Buzogány Márta*, *Benger Lulu*, *Esslinger Terike*, *Kardos Margitka*, *Krepil Ági*, *König Márta*, *Lusztig Anci*, *Mellinger Mária*, *Sándor Emmi*, *Schmidt Pickó*, *Székely Éva*, *Szigeti Lili* és *Vándor Ibolyka*.

Julius 1-én megrostálják a városi tisztviselőket Aradon.

Kezdődik a leépítés az aradi városházán. — Módosították Aradváros költségvetését. — Angel polgármester hazaérkezett Bucurestiből.

(Arad, május 30.) Ma hazaérkezett Bucurestiből *Angel István* dr. polgármester, aki fontos városi ügyekben utazott Bucurestibe, ahol két héten keresztül intézte a minisztériumokban a város ügyeit. Ezek között legelső sorban a város 1927. évi költségvetése szerepelt, miután ennek approbálása előtt a város építő munkája meg sem kezdődhetik. *Angel* dr. polgármester mai hazaérkezése után a következőkben nyilatkozott bucuresti-i utjáról, illetve a költségvetés sorsáról.

— Ami a költségvetést illeti, azért húzódott oly hosszú ideig az approbálás, mert a legfelsőbb közigazgatási bizottság nem fogadta úgy el a tisztviselői státust, ahogyan azt a város betérjesztette. Sok tisztviselő volt, akiket 1926. január elsején a törvény értelmében egy fizetési osztályval elő kellett volna léptetni, azonban ez nem következett be. Emiatt természetesen nagy volt a tisztviselők között az elkeseredés és elkedvetlenedés. Én megígértem a magam részéről, hogy ezt a mulasztást kipótolom és most körülbelül 50 tisztviselőt egy fizetési osztályval feljebb vettem be a költségvetés keretébe. A legfelsőbb közigazgatási bizottság azonban — kijelentve, hogy most folyik amúgy is az általános fizetésrendezés — nem fogadta el ezt a státust és újat kellett mindjárt Bucurestiben készítenem. Szombaton azután letárgyalta a legfelsőbb közigazgatási tanács Arad költségvetését, amelyet több módosítást eszközölve, el is fogadott. Vezérelveként a főtanács azt állította fel, hogy azokat a kiadásokat, amelyek nem feltétlenül szükségesek az adminisztrációhoz — így a kulturális és jótékonyági kiadásokat — csökkenteni kell. Így is történt. A módosítás a legközelebbi tanácsülés elé kerül, számításom szerint június 7—8-án lesz az ülés és ha a városi tanács elfogadja a módosításokat, akkor a belügyminisztériumban már semmi akadálya nincsen az approbálásnak és június 20—22-ike felé megkapjuk a jóváhagyott költségvetésünket. Ha a tanács nem fogadja el, akkor újból kezdődnek a tárgyalások, viták és a költségvetés ügye elhúzódik. Ezért a város érdekében az állana, ha a tanács elfogadja a Bucurestiben eszközölt módosításokat.

— Az aszfaltárlejtésre vonatkozólag egyelőre csak azt közlöm, hogy a minisztériumban eszközölt számítások szerint az aradi városi tanács által elfogadott pauszálé igen kedvező és így az approbálás elé nem fognak akadályokat gördíteni. A minisztériumban, illetve a legfelsőbb közigazgatási bizottságban letárgyalták a permanens delegáció felelősségét is, amelyet a tanács által megállapított 8000 lejes havi honorárium ellen nyújtottak be. A felelősséget elutasították és jóváhagyták a tanács határozatát. A minisztériumban erre vonatkozólag ugyanis az volt a felfogás, hogy a minisztériumnak csak az a kötelessége, hogy megakadályozza, hogy a városok többet adjanak a megállapított maximumnál. Kevesebb honoráriumot szabad adniok.

— A belügyminisztériumban most dolgozzák ki részletesen a tisztviselők egységes fizetésrendezését, amely rövidesen megtörténik. Ami pedig a leépítést illeti, azt július 1-től meg kell — a minisztérium szigorú utasítása folytán — kezdenem. Hogy a költségvetésben ne legyenek zavaró tételek, külön alapon 800.000 lej vettem fel az elbocsátásra kerülő tisztviselők fizetésére, viszont, úgy terveztem, hogy csak augusztus elsején kezdem meg a leépítést. Azonban ezt az alapot a minisztérium 400.000 lejre csökkentette le és utasítást adott arra, hogy, már július 1-én kezdődjék meg a

Dr. Cornélius Hajós-dal című zenéjére *Goldzieher Hédi*, *Gót Erzsé*, *Lévai Anci* és *Szigeti Magda* táncoltak plasztikusan. *Beethoven* *Keringője* volt a műsor utolsó száma, amelyben *Goldzieher Hédi*, *Gót Erzsé*, *Herczeg Ibolyka*, *Lévai Anci* és *Szigeti Magda* lejtettek gyönyörű táncot megkapó eredetiséggel. A műsor minden számát élénk tetszéssel fogadta a közönség. A zongorakiséretet *Kaletzky Vilma* zetanárnő látta el.

leépítés. Így legnagyobb sajnálatomra, nem tudtam több halasztást nyerni az érdekelteknek.

— Az egészségügyi minisztérium írásbeli határozattal visszautasította a város kérelmét a tüdőszanatórium 300.000 lejes szubvenciójára vonatkozólag. Intervenciómra azonban megváltoztatták e határozatot, a szubvenciót megadták és a fizetési kiutalást magammal is hoztam Bucurestiből.

Diákzavargások Bucurestiben.

Izgalmas jelenetek a főváros uccáin.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A lapok jelentése szerint tegnap este újabb komoly diáktüntetések voltak a fővárosban. Az *Indreptarea* írja, hogy több, mint száz diák tegnap este a bucuresti-i diákotthonból jövet tüntetni kezdett a *Carpatia* sör-csarnok előtt. A rendőrség innen a *Capsa-kávéház* mellé szorította a tüntetőket, akiket csendőrkordon vett körül a *Calea Victoriei*n. *Dinescu* főhadnagy, katonai ügyész szétoszlásra szólította fel a diákokat, akik nem engedelmeskedtek a felhívásnak és rendkívül agresszív módon viselkedtek a főhadnaggal szemben. Miután a főhadnagy felhívása eredménytelen maradt, a csendőrök a rendőrprefektúra felé szorították a diákokat, akik ellenállást kíséreltek meg, miközben több katonát bántalmaztak, egynek pedig lerántották a fegyverét. A rendet nagy nehezen sikerült helyreállítani és szétoszlatták a tüntetőket, akik közben több, zsidókinézésű járó-kelőt inzultáltak. *Dinescu* főhadnagy 15 tüntetőt letartóztatott, köztük *Popescu Tudoret* ismert diákvezért. A letartóztatottakat a jilvai fogházba szállították. *Emilian* diákot, aki a katonai ügyész megütötte, nem találják. Az *Indreptarea* szerint a kormány el van határozva, hogy nagy erővel fog megakadályozni a közrend megzavarására bármilyen irányból jövő kísérletet.

Válságba került a vingai bonbon.

Hatezer lej miatt csődöt kértek a világhírű vingai bonbongyár ellen.

(Saját tudósítónktól.) Nagy feltűnést keltő csödkérelmet tárgyalt tegnap a timisoarai (temesvári) törvényszék. A *Kopony Márton*-féle brasovi cellulóze-gyár a közismert *Draskovits* és *Társas vingai csokoládégyár* ellen kérte a csőd megnyitását. A vingai gyárnak egy hatezer lejes tartozása van a brasovi céggel szemben, amelyet nem tudott fizetni és ezért kértek ellene csődöt. A vingai gyár a Bácsági egyik leghírnevesebb cukoripari vállalkozása volt, melyet annak idején még a jelenlegi tulajdonos édesapja alapított. A vingai bonbonok a legkülönbözőbb világkiállításokon első díjat nyerték el és európai hírnévnek örvendtek, bár a vingai gyár valóságban meglehetősen kis üzemre volt berendezve. Az alapító halála után a jelenlegi tulajdonos nagy befektetésekkel hatalmas gyárvállalattá akarta kibővíteni a vingai telepet, azonban a szomorú gazdasági viszonyok nem kedveztek ennek a vállalkozásnak és a gyár megnövekedett költségei következtében csakhamar fizetési zavarokba jutott és most bagatell 6000 lej miatt csődöt kértek ellene.

Szováta főútvonalon, gyönyörű lenyves parkban fekvő „Szentiványi” villában kitűnő ellátás kapható. ☎ ☎ ☎
fürdőn, Szivességből részletes felvilágosítást nyújt **DENIFLÉP**
HILDA Strada Bratianu 16-ik szám. 224

H I R E K.

Ploesti-i betörőt fogtak Aradon.

Az aradi rendőrség kiderítette a biciklitolvaj szélhámós bűnlajstromát.

(Arad, május 30.) Egy egészen egyszerű kihágási ügyből kifolyólag sorozatos szélhámosságoknak és betöréseknek jött nyomára az aradi államrendőrség. A napokban megírta az Aradi Közlöny, hogy egy rendőrszem-elállított a rendőrségen egy magát Mihalache Vasilenak nevező fiatalembert, aki számnélküli kerékpárral biciklizett az utcán. A rendőrség előtt gyanúsnak látszott a fiatal ember, aki nem tudott határozott választ adni arra a kérdésre, hogy honnan szerezte a teljesen új kerékpárt. Megmotozása alkalmával manús iratokat találtak nála és kihallgatásakor azt állította, hogy ploesti-i kereskedő. A rendőrség táviratilag kérdést intézett a ploesti-i államrendőrséghez, ahonnan ma reggel érkezett Mihalache Vasileről a kimerítő válasz. A táviratból kiderül, hogy Mihalache Vasile különféle álneveken, többek között Istoc Grigorie néven is szerepelt és a regát különféle városai bar számos szélhámosságot és betörést követett el. A kerékpárt Ploestiben lopta és ugyanott egy főtéri kereskedő üzletébe hatolt be, ahonnan nagymennyiségű árut és készpénzt lopott. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy az elfogott embernek bűntársai is vannak és Aradon is, ahol állítólag két hete tartózkodik, szélhámosságokat, vagy betörést követett el. A nyomozás megindult és az aradi büntettek kiderítése után, az ál-Mihalache Vasilet rendőri fedezettel Ploestibe szállítják.

— Szoborleleplezés a királyi család jelenlétében. Isából jelentik: Tegnap avatták fel nagy ünnepek között az egyesülés szobrát, Sturdza hercegnő művét. A gyönyörűen feldíszített városban diadalkapun vonult be Mária királyné, Elena hercegnő és Mihály trónörökös kíséretében. Dél előtt 11 órakor volt a leleplezés az összes lovasezredek kiküldötteinek részvételével. Ezután leleplezték a lovasság szobrát, ahol Mircescu hadügyminiszter mondott ünnepi beszédet. Az ünnepeket 4000 terítékes bankett követte az igazságügyi palotában.

— Az aradi román nőegylet munkássága. Az aradi román nőegylet Pop C. Eugenia elnökle alatt most tartotta az évi rendes közgyűlését a Stroescu-uccai leányintézetben. A titkári jelentés szerint a román nőegylet az elmúlt év decemberétől az évi április végéig a Iosif Vulcan iskolában konyhát tartott fenn, ahol naponta 60 szegény tanulónak adtak reggelit. Karácsonykor pedig 131 szegény gyermeket ruházott fel az egylet. A közgyűlés kimondta, hogy őszire a lehetőségekhez képest az eddiginél is nagyobb arányú akciót fejt ki s legalább két intézetben állít fel ingyen ételmező-kantint.

— Telefon Románia és Magyarország között. Bucurestiből jelentik: Jólétesült körök megerősítik azt a híradást, hogy végre megvalósul a közgazdasági érdekeltségek régi óhaja és megnyílik Románia és Magyarország között a telefonforgalom. Régen előkészítés alatt áll már ez a terv, azonban egyrészt technikai, másrészt politikai okok akadályozták a megvalósulást. Most létrejött a végleges meg egyezés és egyelőre Oradea (Nagyvárad)—(Bucurest)—Arad—Budapest között nyitják meg a telefonforgalmat. Körülbelül őszre eikészül a bucaresti-i vonal átépítése is és akkor a két ország fővárosa is közvetlen telefonösszeköttetésbe lép.

— Esküvő. Pényes esküvő volt tegnap a ghioreci görög keleti román templomban. Merschbach József önkéntestüztöltő-főparancsnok leánya, Juliska esküdött örök hűséget Birzu Péter állomásfőnök-helyettesnek. Az esküvői szertartást három pap végezte és a község intelligenciája szerencsekívánataival halmozta el a fiatal párt.

Házikezelésbe kerül Arad közlekedése.

A miniszterium a magánvállalkozók ellen. — Kibővítik az autobusz forgalmat s annak jövedelméből építik fel a villamost. — Megszüntetik a gépjárműk önállóságát.

(Arad, május 30.) Aradváros polgársága feszült érdeklődéssel várta Angel István dr. polgármester Bucurestiből való hazaérkezését, miután a közlekedésügyi tervezet a legfelsőbb technikai bizottságnál fekszik és a polgármester bucaresti-elintéznivalói közé felvette a közlekedésügyi tervezet jóváhagyása érdekében való közbenjárását is. Angel dr. polgármester ma hazaérkezett és a közlekedésügyi tervezet ügyében nyilatkozott is a sajtó képviselőinek. A nyilatkozat rendkívül érdekes fordulatról ad hírt, amennyiben a miniszteriumban hozzájárultak ahhoz, hogy Arad a sajtát rezsijében oldja meg a közlekedés problémáját, hogy annak igen tekintélyes nyereségét a város kapja meg és ne egy vagy több magánvállalkozó.

— A városi tanács által elfogadott közlekedésügyi tervezet — mondotta a polgármester — keresztülment a legfelsőbb technikai bizottság ülésén és onnan a belügyminiszteriumhoz került, ahol némi módosításokat eszközölnek a tervezeten. Ebben a pillanatban azonban teljesen megváltozott helyzet áll fenn, amelynek következtében a mi Bucurestibe küldött tervezetünk nem is fontos. A miniszteriumban ugyanis azt az új elvet szögezték le, hogy a városnak magának kell megoldani ezt a kérdést, a városnak kell megfelelő alapot létesítenie a villamosépítésre és azt magának kell megcsinálnia, nem pedig magánosoknak átengedni az ebből eredő milliós hasznót. Ez a házikezelés ma már olyan módon meg is oldható, hogy a város lakosságára egyáltalán nem ró terhet. A költségvetésbe semmit nem kell felvenni, sőt kölcsönért sem kell folyamodni a városnak. Miután ez a rendkívül kedvező új

— A Record-autobusz nem jöhet be Aradra. Megírtuk annak idején, hogy az aradi Record-autobuszvállalat megelébbeszte a belügyminiszteriumhoz a városnak az aradul-noui járatra vonatkozó határozatát, amelyben korlátozott utvonalat állapítottak meg számára. Angel István dr. polgármester ma kijelentette, hogy a miniszteriumban helytelennek találták azt, hogy a város nem felelt meg a Curte de Casatiehez a postaigazgatóság döntését, amelyben magának vindikálta az aradulnoui járat feletti diszponálás jogát és ezzel súlyosan sértette a város érdekeit. Leszögezték a miniszteriumban, hogy a város önmaga rendelkezik saját utvonalaival. Ennek kapcsán a Record-autobuszvállalat ügyében megváltozik a helyzet és — amint értesülünk — a város a Curte de Casatiehez fordul, egyben megsemmisíti ama határozatát, amelyben a vállalatnak engedélyt adott az Aradra való bejövételre, amely a legfelsőbb semmitörvények döntéséig egyáltalán tilos lesz.

— Eljegyzés. Krisztea Bertuska (Arad) Puskás János ptt. tiszt (Arad) jegyesek.

— Elővezették az összes aradi Menczereket. És a nyolc aradi Menczer elindult Timisoara (Temesvár) felé. Szívükben a bizonytalanság nyugtalanító érzése remegett, mert abban a vonatfülkében, ahol az aradi Menczerek ültek, két rendőr is helyet foglalt. A lelkiismeretük ugyan tiszta volt a Menczereknek és talán egyáltalán nem is nyugtalanok voltak volna, ha nem lettek volna bizonyosak abban, hogy a rendnek őrrel azért utaznak ugyanabban a fülkében, mert jelenlegi hivatásuk abban merül ki, hogy a Menczerekre vigyázzanak. De miért? ... Ez most a kérdés. Hiába kérdezték egymástól, egyik sem tudott megnyugtató választ adni. Csak annyit tudtak, hogy a timisoarai (temesvári) hadbíró parancsot küldött az aradi rendőrséghez, hogy Menczer nevű aradi kereskedőt elő kell állítania a hadbíró elé. A rendőrség visszaírt: Aradon nyolc Menczer nevű kereskedő van; melyiket a nyolc közül? Megérkezett a válasz: Mind a nyolcat, majd a hadbí-

helyzet a város javát szolgálja, bizonyos vagyok abban, hogy a permanens bizottság, illetve a városi tanács elejti az összeállított és koncesszióra szóló tervezetet, amelyet csak azért állítottunk össze, mert akkor nem nyílt más mód a közlekedési probléma megoldására, és elfogadja az én ajánlatomat.

— Részletekről egyelőre nem nyilatkozhatom. A megfelelő direktívákat megadták a miniszteriumban és most megkezdhetjük a nagy munkát, amely bizonyára milliókat jelent Aradnak. Egyelőre csak annyit mondhatok, hogy a nagyszerűen bevált autobuszjáratot megfelelő módon kiterjesztjük azokra a városrészekre is, amelyekben jelenleg nincs közlekedési eszköz. A főtvonalon szaporítjuk az autobuszokat, azonban nem ilyen kicsiny kocsikat, mint amilyenek most futnak, hanem nagy, kényelmes, tömegszállításra alkalmas autobuszokat állítunk be rövidesen a forgalomba. A kisvasutat is fenntartjuk, amíg lehet. A közlekedési eszközök hasznából pedig egy-két éven belül olyan alap gyűl össze, amellyel nyugodtan nekikezdhetünk a villamos építésének, először a főtvonalat és azután lassankint, az összegyűlt nyereségből a többi vonalat építjük ki. Egyelőre csak ennyit az egész ügyről, mert még nem tudom pontosan, hogy hány autobuszt kell beállítani. A legrövidebb időn belül azonban már részletekkel szolgálhatok.

— Ezzel kapcsolatban közölhetem azt is, hogy a városi üzemeiket teljesen beolvasszjuk a városi adminisztrációba és az nem lesz külön vállalat. Ugyanigy az autobusz, illetve villamosüzem is a városi adminisztráció hatáskörébe fog tartozni és a város fedezi a kiadásait és díszonál a nyereség hovatfordítása tekintetében.

róság kiválogatja közülük a valódit. Mit volt mit tenni, vonatra ültették az összes aradi Menczereket, s majd holnap dorul ki, melyik az igazi Menczer, akit a hadbíróság keres.

— Halálozások. Beck Mór tekintélyes chisneui (kisierői) kereskedő életének 61-ik évében szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Halála széles körben keltett mély részvétet. Az elhunytat neje, két leánván és unokáin kívül vejei: Schuller János és Wrbitsky Lipót gyászolják. Temetése ma délután folyt le Chisneun nagy részvét mellett.

Schauer Adám nyugalmazott vámfelügyelő Gizella leánya május 29-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése május 31-én délután 6 órakor lesz a Str. Szt. Gheorghe 20—22. sz. gyászházából. Az elhunytban Schauer János az Ipar- és Népbank igazgatója, nővérét gyászolja.

Major Rezső nyug. Acsev. főellenőr 66 éves korában f. hó 29-én elhunyt. Temetése 31-én d. u. fél 5 órakor lesz a felső temető halottas csarnokából.

— Iparosgyűlés Aradon. Az Ipartestületek Szövetsége június 6-án délelőtt 10 órakor Aradon, a városháza nagytermében tiltakozó nagygyűlést tart, amelyen a szövetség állást foglal a sérelmes aradmegyei vásárrendelet továbbá a magas adók, illetékek és ujonnan kreált iparosintézmények ügyében, valamint az ellen is, hogy minden minisztériumnak, sőt azok minden egyes szakosztályának joga legyen az iparosság sorsa feletti döntést gyakorolni és olyan törvényeket, rendeleteket, intézményeket felállítani, amelyeknek terhét a csőd szélére jutott kisiparos társadalom kénytelen viselni. A pünkösdi hétfőjén levő körzeti nagygyűlésen Zim Tibor elnököl és közgyűlés után az ő vezetésével monstre deputáció megy a megye prefektusához: Boneu Vazulhoz s közlik vele a megyei iparosság kérelmét, illetve a tiltakozó gyűlés határozatait.

Asszonyok Golgotája, Harry Liedtke és Conrad Veldt-tal szerdától az aradi APOLLOBAN. Az előadások 6, fél 8 és egynegyed 10 órakor kezdődnek.

Sulyos konfliktus készül a román—magyar birtokperek körül.

A magyar optánsok birtokperében a Népszövetség júniusi tanácsulása dönt. Románia nem ismeri el a Népszövetség illetékességét.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójától.) A Népszövetség júniusi ülészaka újra tárgyalni fogja az erdélyi birtok-kisajátításokból keletkezett pereket. Emlékeztet, hogy az érdekelt magyar állampolgárok a kisajátítások dolgában annak idején a magyar kormányhoz fordultak és ennek következtében a magyar kormány 1923-ban tárgyalásokba bocsátkozott a román kormánnyal. A két kormány delegátusai Brüsszelben tárgyaltak. A magyar delegáció vezetője szinte példátlan baklövést követett el, kormányának tudta nélkül jegyzőkönyvet írt alá, amelyben elismerte a román kormány jogát az elkobzásokra. A magyar kormány nyomban dezavualta a magyar delegáció vezetőjét, kifejtve azt, hogy nem volt joga a jegyzőkönyv aláírására, a román kormány azonban a megtörtént aláírásra hivatkozva befejezettnek nyilvánította az ügyet. A károsult magyar állampolgárok erre a trianoni békeszerződés 239. paragrafusa alapján pert indítottak a román kormány ellen a párisi vegyes döntőbírósnál. Több, mint 300 kereset került benyújtásra és ez év januárban a vegyes döntőbíróság kimondotta illetékességét.

A román kormány azonban ezt az illetékességet nem ismeri el az említett brüsszeli jegyzőkönyvre való hivatkozással, avval érvel, hogy a magyar és román kormányok között Brüsszelben megegyezés jött létre már 1923-ban és így a vegyes döntőbírósnak nincsen joga, hogy a perekkel foglalkozzék. A vegyes döntőbíróság ezzel szemben elvetette a román kormány hatásköri kifogását, kifejtve azt, hogy a két kormány között Brüsszelben semmiféle megállapodás nem jött létre, tehát az ügyeket később érdemben fogja tárgyalni.

A döntőbíróság ítéletének elismerését azonban a román kormány ennek dacára megtagadta, olyformán, hogy a döntőbíróság román tagja megtagadta az illetékességet kimondó határozat aláírását s így azt a bíróság elnöke volt kénytelen pótolni, aki egyben bejelentette, hogy a sulyos sértés következtében román bi-

ró a birtokperek tárgyalásain a jövőben nem vehet részt. Erre a bucaresti-i parlament ez év január 27-én határozatot hozott, melyben kimondta, hogy a döntőbíróság hatáskörét nem ismeri el és a Népszövetség alkotmányának 11. cikkéne való hivatkozással az ügy megvitatását felvettette a Népszövetség tanácsának márciusi konferencia programjára. Akkor tárgyalták is az ügyet, a két fél meghallgatása után a plénum úgy határozott, hogy a kérdést a júniusi tanácsulésen fogja érdemben tárgyalni és felkérte Chamberlain angol külügyminisztert, valamint Ishii gróf japán és Villegas chilei delegátusokat, hogy tanulmányozzák a kérdést és a júniusi tanácsulésen terjesszék elő részletes jelentésüket.

Diplomáciai körökben feszülten várják, hogy Chamberlain és társai milyen szövegezésben fogják előterjeszteni javaslatukat. Az ugyanis már kétségtelen, hogy Chamberlain a román kormány illetékességi kifogását elveti és a döntőbíróság hatáskörének elismerését fogja javasolni.

A román kormány tehát kénytelen lesz az erdélyi birtokpereket a párisi vegyes döntőbíróság ítélete alá bocsátani, ámbar Genfben olyan hírek terjedtek el, hogy a román kormány nem fogja elismerni a Népszövetség tanácsának döntését sem. A Népszövetség alkotmányának 16. paragrafusa szerint az a tagállam, amely a Népszövetség döntését nem ismeri el, kizárható a Népszövetségből. Erre természetesen nem fog sor kerülni, mivel ma nem az a helyzet, hogy a Népszövetség megkockáztathassa valamelyik tagjának kizárását. Sokkal valószínűbb, hogy pusztán magyar részről fogja represszália érni a román kormányt, amennyiben olyan hírek keringenek, hogy Románia további ellenszegülése esetén a magyar kormány ki fogja jelenteni, hogy Magyarország felmentettnek érzi magát minden Romániával szemben való fizetési kötelezettsége alól és ezzel egyidejűleg mindennemű szolgáltatást Románia részére beszüntet.

— Molnár Ferenc — nagyapa. Budapestről jelentik: Molnár Ferenc leánya, Márta, aki egy évvel ezelőtt ment férjhez dr. Horváth Zoltán budapesti vegyész-mérnökhöz, tegnap egészséges gyermeknek adott életet. Ezzel Molnár Ferenc nagyapa lett, ami azonban érdekesebb, Darvas Lili, aki mindössze huszonegyéves, nagymama lett és ha mostoha nagyanya is, mégis a világ-legfiatalabb nagymamája.

— Az aradulnoui (ujaradi) önkéntes tűzoltóság jubileuma. Az egyesült Aradulnoui—mureselli (Ujarad—zsigmundházi) önkéntes tűzoltóegylet június hó 5-én és 6-án, pünkösdi vasárnap és hétfőn ünnepi megfennállásának 50 éves jubileumát. Ez alkalommal nagy ünnepek színhelye lesz Aradulnoui (Ujarad). Pünkösdi vasárnap ismerkedési esttel kezdődik meg a nagyszabású program lebonyolítása a Kornett-féle vendéglőben, amely alkalommal Toischer gyermekzenekara hangversenyez. Pünkösdi hétfőn fél 6 órakor zenés ébresztő adja tudtára a lakosságnak a nagy napot, háromnegyed 8 órakor pedig tábori mise lesz, amelyet felvonulás követ. Kilenc órakor tartja meg az egyesület diszközgyűlését a község-háza tanácstermében, amely alkalommal érdemrenddel tüntetik ki Bartl Nándor szakasparancsnokot, aki 50 éve aktív tagja az egyesületnek. Fél tíz órakor zajlik le az aradmegyei tűzoltószövetség közgyűlése, amely után a jubiláló egyesület próbagyakorlatot tart. Fél kettőkor a Lucal-féle Tündérvendégházban bankett lesz, ami után a gyermekzenekar hangversenyez. Este 9 órakor a Tündérvendégházban az Astra-gyár zenekarának közreműködésével, nagy táncmulatság zárja be a jubileumi ünnepeket.

— Az aradi római katolikus műkedvelő csoport második előadása a Kornett-vendéglő nagytermében Aradul-noun (Ujaradon) volt vasárnap este. A szép számu közönség lelkesen ünnepelte e kis gárdát. Több magánszám és egyfelvonásos került színre. A szereplők közül jók voltak: Mayer Annuska, Lőrinczi Ibolyka, Megyesi Ilonka, Luczay János, Altacher László, Lénarth József és Szuszékos István. A rendezés munkáját Kvasznitska Géza látta el kellő hozzáértéssel és másrészt vig percekot szerzett saját szereplésével is.

— Az aradi nyomdászok Gutenberg-dalkörének pünkösdi vasárnapján este a Kulturpalotában rendezendő jótékony célú hangversenyének műsorát a rendezőség összeállította és azt a napokban hozza nyilvánosságra. Jegyek előre válthatók a Tisztviselők és Munkások Fogyasztási Szövetkezetében Murásului (Maros) ucca, 50, 40, 30 és 20 lejés árban.

— Felmentés a sikkasztás vádjáról. Az aradi törvényszék Orezeanu-tanácsa ma tartott főtárgyalást a csalással és sikkasztással vádolt Rózsahegyi András aradi ügynök ügyében. Mint ismeretes, Rózsahegyi ellen az év elején a timisoarai (temesvári) Artacég feljelentésére indult meg az eljárás. A mai főtárgyaláson vádolt beismerte a sikkasztásokat, de azzal védekezett, hogy nagy nyomora készítette bűnre s az okozott károkat már nagyrésztben megtérítette. Vizont pontos elszámolást nem tud adni, mivel annak idején közvetlen főnökével, a cég aradi megbízottjával, Schwartz Józseffel számolt el, aki azonban még a feljelentés előtt ismeretlen helyre távozott Aradról. Több tanu kihallgatása után a törvényszék bizonyítékok hiányában Rózsahegyi Andrást a vád és következményei alól felmentette.

— Elhalasztották a művész-sorsjáték húzását. A művész-sorsjátékot rendező erdélyi festőművészek lapunk útján közlik az érdekelt sorsjegyvásárlókkal, hogy a húzás nem június 1-én, hanem június 19-én lesz Satumareban (Szatmáron).

Erzsébet Mozdó

Ma d. u. 6, 7, 8 és 9 órakor utóljára

Az erő és szépség útja.

Nagyszabású extra sláger 9 felv., mutatja be az a film a modern testgyakorlás módszereit, amely mindenkit érdekel.

Holnapról: MACISTE az oroszánketreoben.

Jön! Várkonyi és Korda Mária.

Szép idő esetén az esti előadás a korthelyiségben.

— Letartóztattak egy garázda ittas embert. Jelentették ma az ügyészségen, hogy Lup Flora calarasi lakos az ottani korcsmában összeszóllalkozásból kifolyólag megtámadta és sulyosan bántalmazta Budisan György calarasi gazdát. A verekedő ittas embert letartóztatták.

— Véres rablótámadás Galatiban. Galatiból jelentik: Vakmerő rablótámadás történt tegnap este Galatiban. Hét revolveres férfi kapuzárás után benyomult Radulescu galati kereskedő házába és a megrémült kereskedőtől pénzt követeltek. Radulescu szorult helyzetében eleget tett a banditák felhívásának és 17 ezer lej, minden otthon volt pénzt, átadta nekik. Ezután a banditák eltávoztak. Radulescu pár pillanat múlva magához tért, az ablakhoz ugrott és segítségért kiáltott. A kiáltást meghallotta a közeli őrszem, aki nyomban a banditák után vetette magát. A rablók üldözőjükk elől futással próbáltak menekülni, mire a rendőr több lövést adott le. A golyók a banda egyik tagját sulyosan megsebesítették, de a többinek sikerült elmenekülnie. A megsebesült bandita a laenak hívják és társai segítségével már több rendőrségen elmondotta, hogy Dumitru Nicu-hasonló rablást követett el. Társai kiletét azonban nem hajlandó elárulni. A rendőrség minden intézkedést megtett az elmenekült banditák kézrekerítésére.

— Kulturelőadás az aradi fogházban. Az aradi teológia növendékek kitünően sikerült előadást rendeztek vasárnap délután az aradi ügyészségi fogház szomorú lakói számára. A tartalmas műsort Sclariu János fogházigazgató megnyitója vezette be, majd Muresan C. szabadelőadás és Spiridon C. szavallata következett. Schiopu és Macinic növendékek hegedűkettőse minden elismerésre méltó. Az erkölcsnemesítő előadás a teológia dalárdájának egyházi énekszámával és Sclariu igazgató zárószavával ért véget.

— Az aradi neolog izr. hitközség választási bizottsága f. hó 29-én tartott ülésében összeállította a június hó 19-én tartandó választáson választói jogosultsággal bíró hitközségi tagok névjegyzékét. E jegyzék a templomban és a hitközségi irodában megtekinthető és akár jogosulatlan személyeknek a jegyzékbe történt felvétele, akár a választásra jogosultak kihagyása elleni felszóllálás a bizottság jegyzőjénél június hó 7-ig bejárólag bejelenthető. Bársony Andor, bizottsági elnök, Vajda József, bizottsági jegyző.

— Könyvtőmeg árusítás e héten Kerpelnél.

— Az új osztrák osztálysorsjáték egyetlen sorsjegyével 18 millió leit nyerhet Ön is! A sorsjegyek hivatalos ára: egész 720 lej, fél 360 lej, negyed 180 lej. Kimerítő prospektust és hivatalos játéktervezetet a sorsjegyek eladásával és nyeremények kifizetésével hivatalosan megbízott Dörge Frigyes bankháza, Wien I-A. Kärtnerstrasse 43. készséggel küld.

— Jegyezze meg, hogy mit kell inni, hát: Lithyniát s újra Lithyniát!

— Felhívás az ACsEV.-nyugdíjasokhoz. Az aradi nyugdíjasok egyesülete felhívja az ACsEV.-nyugdíjasokat, hogy e hó 31-én, kedden este fél hét órakor igen fontos ügyben jelenjenek meg az egyesületi helyiségben (Calea Saguna, Varjassy Lajos-ucca 54.). A vezetőség nevében: W ent ügyvezető elnök.

Z. Várady Margit urnő ma utóljára éneklí Saljapin gyönyörű dalát A cár táncosnője filmromekben Marosparti mozgószínházban

S P O R T.

A Slávia erős küzdelem után legyőzte a Kinizsit.

Az AMTE eldöntetlenje Bucurestiben. — A bajnokságban a Gloria-CFR. megverte a Jiul AC-ot, a Minerul az ATE-et. — Az AAC barátságos mérkőzésen kikapott a CAMP-tól.

Slávia—Kinizsi 2:0 (0:0).

Öt ezer néző fölfokozott érdeklődése várta Timisoara-n a 3-3 tartalékkal felálló csapatok összecsapását. És a közönség reményeiben nem is csalatkozott, mert valóban magas nivón mozgó játék keretében mérkőzött a két csapat. Mindvégig izgalmakkal tellő momentumok ragadtatták el a közönséget és különösen a cseh kapuvéd: Planicka, valamint a Slávia csatárlánának balszárnya: Puc—Kratochwill-duó komoly értékű játéka keltett össze, elismerő csodálatot. A halftéri munkája is jóval az átlagon felül áll, itt Vodicka volt kitűnő. A Kinizsi három hiányzó embere következtében szárnyaszergetten küzdött; különösen a csatársor volt akcióképtelen, amelynek kapcsán eredmény elérési lehetőségekkel bizony a csapat igen rosszul állott. Semler, Vogl és a közvetlen védelem még többé-kevésbé hiba nélkül működött, bár teljesítményük a szokásos munkájuk maximumának még közelébe sem jutott. Kemény játék után I. félidő 0:0-os eredménye kissé fokozta a csehek iramát. Az eredmény először Puc fejeséből, majd Swoboda goalja által je-

lentkezett. Gerő Ferenc (Bpest) ítélkezései megmutatták, hogy kell bíraskodni. Csapatok: Slávia: Planicka-Petsik, Seifert — Vodicka, Pleticka, Cipera — Podhrazil; Swoboda, Suchy, Puc, Kratochwill. Kinizsi: Zombori — Steiner II., Hoksári — Steiner I., Vogl, Rafinszky — Tenzer II., Matek, Wetzler, Semler, Raáb. — Az aradkerületi bajnokságra döntő meccs az AAC—Camp között biróhiány miatt barátságossá devalválódott, ezt a Camp 3:1 arányban nyerte. A Minerul nehéz 1:0-as ATE feletti győzelmével az élcapatokhoz zárkózott fel. A Gloria-CFR 3:1 (0:1) arányban verte az AC Jiult. — Az AMTE csapata tegnap Bucurestiben vendégszerepelt olyan keretek között, amelyek méltán kiérdemlik, hogy a legmesszebbmenő elismeréssel adozunk a munkaségvűttesnek. A Juventus nem kis játékerőt reprezentáló tizenegye volt elefele, az elért eredménye joggal felér egy győzelemmel is, mert 3:1-es vesztesre álló félidőt javított fel 3:3-ra oly pompás játékkal, mely mellett a Juventus összteljesítménye eltörpült.

O Football-eredmények. Timisoara. (Temesvár.) Slávia—Kinizsi 2:0 (0:0). Nemzetközi. — Arad. Gloria CFR—AC Jiul 3:1 (0:1). Bajnoki. — Vulcan. Minerul—ATE 1:0 (0:0). Bajnoki. — Petrosani. CAMP—AAC 3:1 (0:0). Barátságos. — Bucuresti. AMTE—Juventus 3:3 (1:3). Barátságos. — **Külföldi eredmények:** Budapest. I. o. ligabajnokság. Ujpest—Kispest 5:2 (2:1). — Vasas—Nemzeti 1:1 (1:0). — Ferencváros—Bástya 0:0. — Szombathely. Sabaria—Hungária 2:1 (2:1). — Milanó. Olaszország—Spanyolország 2:0. Országközi. — Koppenhága. Dánia—Norvégia 1:0. Országközi. — Zürich. Ausztria—Svájc 4:1. Országközi. — Stockholm. Svédország—Litvánia 12:0. Országközi. — Páris. Penarol—Páris válogatott 1:1. Nemzetközi. — Bécs. Rapid—Ausztria 3:0. Kupa.

O Luppú dr. a román teniszbajnokság döntőjében. Bucurestiben most folynak a román teniszbajnokság ezévi küzdelmei, amelynek során Luppú György dr., az aradi Hellas játékos, nagyszerű küzdelem után a döntőbe kvalifikálta magát. Dörner László legyőzte Krupenszkyt, s Ronetti Romant, azonban az elődöntőben vereséget szenvedett Luppú dr.-tól 6:3, 6:1, 6:3 arányban.

O Uj magyar diszkosz-rekord. A MAFC nagy atlétikai versenyének második napján Egry (MAC) a diszkoszvetésben 46,86 méteres új magyar diszkoszvetési rekordot állított fel. Ugyanebben a számban Dávid a petrosani CAMP atlétája formán alól szerepelve 3-ik lett 43,13 méter dobásával.

O Befejeződött a magyar ligabajnokság. Budapesten a ligabajnokság befejeződött. A Ferencváros ugyan leadott egy pontot Szegeden, de azért 7 pont előnnyel első helyen áll. A Hungária kikapott Szombathelyen és harmadik lett, míg a Sabaria vele egyenlő pontszámmal követi a negyedik helyen, tehát a Sabaria szintén résztvesz a közép-európai kupában. A tabella

szenzációja az egymásután négy meccsen győző III. ker. TVAC előretörése, amely a Vasastól, Bástyától és Nemzetiktől követve az ötödik helyet foglalja el. Az utolsó helyekre Kispest s éa Budai 33-asok jutottak.

Közgazdaság.

Zürichben 3.15, Párisban 15.35 a lej

Helyi valutaárak. (Május hó 30.) **Kifizetések:** Berlin 39.80, Amsterdam 67.10, Newyork 167.50, London 814.50, Páris 6.57, Milaró 9.25, Prága 4.97, Budapest 29.23, Zágráb 2.95, Bécs 23.60, Zürich 32.25. — **Áru:** Márka 39.50, dollár 167, angol font 810, francia frank 6.50, cseh korona 4.95, olasz lira 9.20, pengő 29.20, dinár 2.95, schilling 23.60, svájci frank 32. — **Pénz:** Márka 37.50, dollár 165, angol font 795, francia frank 6.30, lira 8.70, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdepiaci. (Május hó 30.) Berlin 123.16, Amsterdam 208.12.50, Newyork 519.75, London 2524.50, Páris 20.36, Milanó 28.40, Prága 15.40, Budapest 90.60, Belgrád 9.13, **Bucuresti 3.15**, Varsó 58.10, Bécs 73.17.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Május hó 30.) Berlin 123.16, Amsterdam 208.10, Newyork 519.75, London 2524.50, Páris 20.35.75, Milanó 28.38, Prága 15.40, Budapest 90.62, Belgrád 9.13.50, **Bucuresti 3.15**, Varsó 58.10, Bécs 73.17.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Május hó 30.) **Devizák:** Páris 6.75, Berlin 39.65, London 812.50, Newyork 167.25, Milanó 9.15, Zürich 32.20, Bécs 23.60, Prága 4.96. — **Valuták:** Napoleon 665, márka 39, leva 1.20, török lira 0.86, angol font 805, francia frank 6.60, svájci frank 31.50, olasz lira 9, drachma 2.25, dinár 2.90, dollár 166, lengyel zloty 19, osztrák schilling 23.90, pengő 29, cseh korona 4.80.

— **Eltitkolt közgyűlés Aradon.** A Mairovitz Márton és Fiai r. t. vasárnap délelőtt a nyilvánosság távollétával rendkívüli közgyűlést tartott Midőn ma annak lefolyása és eredménye iránt érdeklődtünk, nem emlékezett senki sem vissza arra, hogy a rendkívüli közgyűlésen mi történt. Oly nagyfokú volt ez az emlékezőtehetség-hanyatlás, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvvezetője „képtelen” volt megmondani azt, hogy kit választottak meg új felügyelő-bizottsági tagnak. A titkos közgyűlés programján ugyanis állítólag „csupán” ez a „jelentéktelen” pont szerepelt és erről sem tudott, — vagy, nem akart (?) — felvilágosi

tást adni sem a direktor, sem a jegyzőkönyvvezető. Vajjon azon a rendkívüli közgyűlésen nem történt olyasvalami, ami nem bírja el a nyilvánosságot?

— Erdélyi gazdák tanulmányi kirándulása. Az erdélyi gazdák tanulmányutra jönnek Aradra és a Bánátba. A kirándulás részletes programja a következő: Junius 15-én este indul a társaság a Clujról (Kolozsvárról) 7 óra 20 perckor induló személyvonattal Konopi Kálmán dr. odvasi (Aradmegye) buzamagne-sítő gazdaságának megszemlélésére. Délután Aradon a Mezőgazdák Részvénytársasá-gát és tetszés szerint egy közeli gazdaságot, vagy az aradi cukorgyárat tekintik meg a kirándulók. Junius 17-én reggel Aradról autók-on a „Samanta Magnemesítő R.-T. gazdaságába megy a társaság. Délelőtt a vetőmagne-sítő gazdák megtekintése szerepel a programon, délután előadás és megbeszélés a növényne-mesítés kérdéséről. Ócsanádrol Grabáca, Kiskomlóra és Jimboliára (Zombolyára) megy a társaság az ottani igen fejlett állattenyésztés megtekintésére és onnan 18-án este Timisoaráról (Temesvárról) a gyorsvo-nattal haza indul.

Jön! Az elitelt Jön!

Mozsi.

xx A cár táncosnője ma utóljára a Marosparti mozgószínházban. Telt ház nézte végig tegnap este a filmttechnikának ezt a csodás alkotását, melyben Laura la Plante és partnere könnyekig mo-gatható jelenetekben elsőrangban alakít. Buchowetzky a világhírű rendező pedig egyenesen brilirozott a rendezésével. Z. Várady Margit urnő a doni ko-zákok megható dalát gyönyörűen énekelte. A mozi közönség nagyfokú érdeklődésére még ma kerül vetítésre ez a hatalmas filmremek.

Az aradi Apolló kettős vigjáték-műsora ma utóljára kerül vetítésre. Az asszonycsere című szalonvigjáték szellemes felvonásaiban és a Csáko és kalap kacajt fakasztó jeleneteiben ma kedden utóljára gyönyörködhetik a közönség. Az aradi Apolló mozgószínház előadásai fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A Fekete madár ma utóljára kerül vetítésre az aradi Uránia mozgószínházban. Lon Chaney, a Notredamei toronyőg híres alakítója játsza ennek a szenzációs kalandfilmnek a főszerepét. Az aradi Uránia mozgószínház előadásai fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A világ legújabb eseményeit vetíti minden előadás előtt az aradi Apolló mozgószínház film-zsurnálja.

xx „Asszonyok golgotája” Conrad Veidt és Harry Liedtke közös filmje kerül szerdától vetítés-re az aradi Apolló mozgószínházban. Hatalmas társadalmi problémát dolgoztak fel mesteri módon ebben a filmújonságban: szabad-e a születendő életet egy anyának megsemmisíteni vagy nem.

xx A Pathé-Journal az aradi Urániában ke-rül minden előadás előtt vetítésre és közli a világ legújabb eseményeit.

xx Az aradi Apolló és Uránia mozgószínhá-zak előadásai szerdától 6, fél 8 és negyed 10 óra-kor veszik kezdetüket.

xx „Ó, doktor drága” című nagyszabású vigjátékot tűzte műsorra szerdától az aradi Uránia mozgószínház. Ez a vigjáték az összes eddigi hasonló zsánerű képeket felülmúlja.

xx „Az elitelt.” Legújabb filmszenzáció.

Fekete madár.

LON CHANEY-vel a főszerepben.

Ma, kedden utóljára

az aradi Urániában

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 óra-kor kezdődnek.

Kettős műsor az aradi Apollóban.

Ma kedden utóljára

Asszonycsere

Szalonsvigjáték.
És reprizként!

Harry Liedtke-vel a főszerepben.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Rádió-műsor.

Kedd, május 31. Wien. 20.05. Hangversenyakadémia. Pozsony. 18. Hangverseny. Zágráb. 20.30. Kamarazene. Milano. 20.45. Operaelőadás. Boroszló. 20.10. Népszerű hangverseny. London. 22.40. Régi olasz zene. Leipzig. 20.15. Zenei hangverseny. Frankfurt a. M. 20.30. A Rajna a költészetben és a zenében. Róma. 21.10. Operarészletek. Berlin. 21.10. Kamarazene. München. 19.30. Dalest. Budapest. 9.30., 12. és 15. Hírek, időjárás. 19. Operaelőadás. 22.30. Cigányzene.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF. Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTER.

E rovat alatt közlötték nem vállalunk felelősséget ÉRTESETÉS

Van szerencsém a n. é. hölgyszövetség szíves tudomására hozni, hogy a Str. Bucur Eötvös-u. volt „Szazana” kalapszalonnal fölcsúszása miatt kalapszalonomat Kramer Rózsi

céggel a Bohus-palotában (Apollo-színház melletti sarok üzlethelyiség) tovább folytatom s azt 1. év június hó 1-én megnyitom. Bátor vagyok még Párisból és Bécsből érkezett legújabb modellkalapjaimra szíves figyelmüket felhívni és kérem továbbra is nb. támogatásukat. Kiváló tisztelettel: KRAMER RÓZSI, kalapszalonnal.

2903

KRAMER RÓZSI, kalapszalonnal.

Özv. Beck Mór és alulírottak mély fájdalommal tudatják, hogy szeretett férj, édesapa, após, nagypapa, sógor és rokon

Beck Mór kereskedő

rövid-szenvedés után életének 61-ik, boldog házasságának 36-ik évében, folyó hó 29-én, déli 12 órakor visszaadta nemes lelkét teremtőjének.

Drága halottunk földi maradványait folyó hó 30-án délután 4 órakor az izr. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztük.

Kisjenő, 1927. május hó 29.

Drága lelked örökdjön továbbra is felettünk!

Beck Margit férj. Schuller Jánosné, Schuller János, Beck Terézia férj. Wrbitsky Lipótné, Wrbitsky Lipót gyermekei és vejei. Scheer Lili, Schuller Jancsika unokái. Beck Adolf és neje szül. Kohn Julia, Miskolczy József és neje szül. Kohn Josefina, Sarkady László és neje, Horváth Géza és neje, Haas László és neje testvérei, sógorai és sógornői. 10490

Arad főterén, I. emeleti helyiség,

áll: 2 nagy uccai és 1 nagy udvari szobából,

AZONNAL KIADÓ.

Irodának, szalonnak, orvosi rendelőnek, műhelynek, üzletnek rendkívül alkalmas.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

GOICEA

június 1-től

cipőüzletét

Str. Romaniul (v. Zrínyi-uca) alól, a Str. Eminescu 4. szám alá (Goldschmidt-bankház mellett)

helyezi át.

Ricz és Benda

fényképészeti műtermében Str. Eminescu 32. (Deák F.) Krispin-ház. Olcsó áron készülnek elsőrendű művészi kivitelű fényképfelvételek ugyancsak nagytitkos, gyermekfelvételek és igazolványképek. 2654

Felszámolás miatti végkiárúsítás folytán a raktáron levő férfi-, női- és gyermekcipők feltűnően olcsóárral vehetők OLARIU & COMP cipőüzletében Bul. Regele Ferdinand 47. (Boros t.-tér.) A saroküzlet berendezéssel együtt átvehető. 2700

Mérleget

mindenfélét gyárt és raktáron tart olcsó mérleget és súlyokat, olcsón, garancia mellett javít és hitelesítet

TÓTH mérleggyár Str. POPESCU 4, (EDELSPACHER-uca).

Stefan Apró István

Str. Turnului (Lovarda-uca) fehérnemű-gémosódaja legszébbben mos és vasal, ugyanígy vállal fehér vászon öltöny, kalapokat és üzleti keblengyét. 2779

Gratar, mitlé, flecken, fatányéros

és egyéb legyeno szatok, valamint elsőrendű italok olcsón kaphatók ARMBRUSZTER LAJOS vendéglőjében Strada Baragiala 4. az n. (Galgy Boragaly-uca).

Figyelem! Figyelem! Bartolf Mihali géplakatos Arad, Str. Ioan Calvin No. 16. Mindennemű mezőgazdasági gépek szak-szerű és felelősség melletti javítását vidéken is elvállaljuk. Ugyanitt autogén hegesztés. 2571

Sarló-uca 37-ik számú ház azonnal eladó.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 2808

GRADO tengeri fürdő

Handler-Pensio (Villa Lydia). Szigoruan orth. rituális konyha. — Saját metsző. — Mérsékelt árak. Bejegyezve a „Hamburger Verein für Ri-tuelle Speisehäuser“-nél. 2418

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ RÉZGALLOZ (kékkő)

kapható nagyban és kicsinyben a zlatnai állami gyárban (Jud. Alba) kg.-ként 26 lej árban. Vagontételnél bank garancia mellett 90 napi hitel. Ugyanott VAS-GALIC kg.-ként 3 lej és 10 bani árban. Directionea Uzinelor Metalurgice de stat Zlatna. 2837

Ön is tudja, hogy kitűnő minőségű Coventry Royal, Góricke, Dürkopp, Waffner és Puch kerékpárokat vehet részletfizetésre HAMMER VILMOS szak üzletében Arad, Plata Avram Iancu 5-6. (Szabadság-tér)

Méhes eladó!

80 teli, 40 üres országos méretű kaptár darabonként is 500—1200 lejig. Ugyanott vagon dió, cseresznye, száraz juhar palló. 2888

Gim: BODEA, DEZNA.

BIRÓI ÁRVERÉS.

Str. Raftiu (volt Sárossy-uca) 5. számú ház és beltelek f. évi június hó 1-én délután 3 órakor (Igazság-tgyi palota 44. számú szobájában) megtartandó bírói árverésen eladók.

Részletes árverési feltételek megtekinthetők dr. Molnár Oszkár ügyvédnél Str. Crișan 10. 2856

Makulatura,

tiszta lappéldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Klein és Weinberger

textilnagykereskedők Arad, P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. sz. alatt

megkezdtek

bő választéku engros üzletükben detail-vevők részére

az elárúsítást.

Az engros árak változatlanul maradnak detail vevők számára is.

A népszerű bankház

DÖRGE FRIGYES.

Wien, I/A Kärtnerstrasse 43.

Ajánl az új osztrák osztálysorsjátékra:

sorsjegyeket a hivatalos árakon: CO Egész 720 lej, fél 360 lej, negyed 180 lej. CO 50.000 nyeresemény sorsoltatik ki összesen több mint

260 millió lej összegben.

A nyeresemények azonnali kifizetése készpénzben teljesen illetékmentesen, levonás nélkül államilag van biztosítva.

Főnyeresemény és jutalom: 18.000.000 lej.

Részletes prospektust, hivatalos játéktervet ingyen és bérmentve küld. Megrendelések június 11-ig ajánlva kéretnék.

1. Crepp ruha — — — 300
2. Vászón ruha — — — 350
3. Vászón ruha la. — — — 450
4. Grenadin ruha mintás — 650
5. Grenadin ruha mintás la. 850

Mélyen leszállított árak. Pünkösdi ocassio!!
Iuliu PLESZ Gyula cégnél Arad.
 Közönlőnői felöltősruhanagyáruhaza. (A színház hátsó bejáratával szemben)
 Eső és gumikabátok 1000 Lejtől. Szolid árak! Kérem a címre figyelni!

6. Nyersselyem ruha — — — 690
7. Nyersselyem ruha la. — — — 750
8. Creppese ruha — — — 800
9. Taftalin ruha — — — 850
10. Taftalin ruha la. — — — 950

Legdivatosabb filmka'apok érkeztek! Darabja: 350 lej. „GABY“ szalon. Szalmakalap átvarrása új modelljeim után leszállított áron 100 lejért. Bulevard Regele Ferdinand 11. (Volt József főherceg-ut.) 2696

Költözők figyelmébe! Lakásának villamos világítását és házi telefon szerelését legolcsóbban rendbe hozza jótállással: **Varga és Rosenfeld villamossági vállalat Arad, Bulv. Reg. Maria 12.** Állandó nagy esillár raktár! — Telefon 808. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS.

Sajtőkészítők figyelmébe!
 A legkiválóbb sajt a **schweizeri tejoltóval** készült. Hatásos nem romlandó készítmény. **Egger & Co. R.-T.** vegyészeti gyár Cluj. 8366

FIATAL, barna, intelligens nő támogató barátot keres, ki anyagilag támogatná. Választ kérek „Barna” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 2896

ALKALMAZÁS.

ÜGYES szobaleány felvétetik. Strada Románului (Zrinyi-ucca) 8. 2861

13-15 ÉVES mindenek leány felvétetik. Sámuel. Orczy-u. 18. 2897

VARRÓLÁNYOK állandó angol munkára felvétetnek Plesz Gyula cégnél Arad. 2899

LAKÁS.

UCCAI bútorozott szoba a Str. Metianu (Lorray-uccában) kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 2895

ÜZLETEK.

KISEBB kölcsönt keresek, magas kamatot fizetek. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2889

INGATLAN.

BELVÁROSBAN 100 □-öses telek eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2893

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ANTIK TÜKRÖK, perzsa és gyári szőnyegek, bőröndök, komplett szobaberendezések, íróasztalok, antik ebédlő, antik villanylámpák, festmények, márvány íróasztalgarnitúrák, fotelok, függönyök, asztalneműk, vitrin tárgyak, dísztárgyak, paplanok, asztalok, székek, gyermekkosci, sezlon, hegedű, lant, cselló, harmonika, fényképező gépek stb. eladók. Sálgoné. Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

BIZOMÁNYBA KERESK díszlámpákat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, közszükségleti cikkeket, férfi ruháknak, egyes bútordarabokat stb. — Sálgoné. Arad. Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

TEGLA.

Közismert legjobb minőségű, cserép

253. sz. dupla falcos kedvező fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban kapható **Pollak Sándor** üztéglagyárában ARADON.

Erős 6 HP. 10 légkörös Hofherr-ourier magánjáró, egy 8 HP. Hofherr magánjáró készlet, 6-os MAV. magánjáró fogaskerékű gőzgép több évi részletre eladó: **Friedrich Testvérek** gépgyárában Timisoara.

TEGLA!
 Ajánljunk I. osztályú nagy- és kis méretű falazótéglát és cserepet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívánatra helyszínrre szállítva, a legolcsóbb napi árban. **BRAUN GUSZTÁV** téglagyára Telefon 171. és 185.

MOLNÁR ANTAL

villanyerőre berendezett fagegmaunkáló telepén kész ajtók és ablakok kaphatók.

Ugyanott egy marógép (Fräser) és egy faegyengető (Atrichter) eladó. Str. Cantacuzino (Határ-ucca) 33. sz.

Legjobb és legolcsóbb ásványvíz a **Lippafüredi „APOLLO”** gyógy- és borvíz. Kérje mindenképp. Városi és megyei főterakat!

Merkler és Weiner fűszer- és terményüzlet Arad, Str. Máriahegyi No. 12 (volt Kossuth-ucca.) 2431

Ha új házat épített és elakarja az alsó nedvesség ellen szigetelni, vagy: ha nedves lakásait, pincéjét szárazzá akarja vakoltatni, használjon: 2746

GÁBOR-féle SZIGET nedvességelszigetelőt.

Kérjen ajánlatot. — Minden város területére egy edárusítót keresek.

Gábor András építész Arad, Str. Muciu Szavola No. 18

Hazakra és földekre kölcsönöket

dollárban és lejben kedvező feltételekkel folyósítottak.

Herzog Sándor

2810

Strada Bratianu (Weitzer János-ucca) 17. szám.

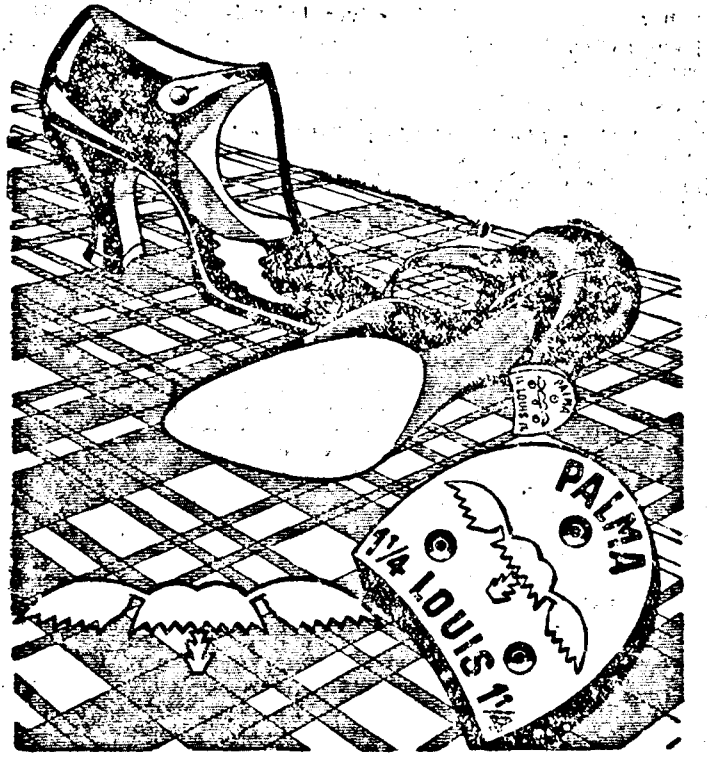
Női harisnya, azsuros, cakkos szélű prima Lei 145. **Bogyó Á.**
 Selyem harisnya — — — Lei 75, 85 és 117. Cérma min. Lei 95—135-ig!
 Selyem női harisnya — — — Lei 65—, Lei 75—, Lei 95—és 145 lej. Arad, Strada Eminescu
 Dívátkoztyúk 50 lejtől! — Férfit- és gyermekharisnyák! (Deak Ferenc-ucca) 13.

Ha jól akar szórakozni keresse fel a „BRISTOL” kávéház éttermét és kerthelyiségét. O. Elsőrendű cigányzenekar. Izletes hideg és meleg ételek. Pontos kiszolgálás. **REGGELIG NYITVA!!**

Építkezéseket, vasbeton munkákat, átalakításokat, javításokat, homlokzatok meszelését és kőpor fröskölését jutányos áron vállalom: **Virág Kálmán** építőmester. Iroda és telephely: Bul. Carol I. 5-7. 2702

Palma

Louis, a modern sarok

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11. Arany koronák, fogak garantált arany árba 350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZAT!

Fehérfogak kautsuhokra darabja 50 lej. Foghúzás (injektívós érzé-telmités-sel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöztetnek. 495

Chaim és Frida D'Moudjalled vizsgázott fogászok.

Vasarugvár

a legmodernebb automata- és szerzőm-gépekkel felszerelve, a legkeresettebb tömegcikk gyártására berendezve, a kereskedelmi vezetésre tökével rendelkező társat keres.

Megkeresések „Versenymentes” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 2881

Muzsaj József

Arad, színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

Tavaszi divat öltöny Lei 1600—

Tiszta gyapjú öltöny „ 2450—

Govercoot divat öltöny „ 3150—

Felöltő tavaszi „ „ 1950—

Divat ulster „ „ 2500—

Govercoot ulster vagy raglán „ 3500—

Fregoli kabát „ „ 2200—

Gummi kabát „ „ 860—

Iskola öltöny előírás szerinti „ 1740 lál

Divat szabóság!

Nagy posztó raktár!

Kétjártu gőzmalom egészben, esetleg több részben is eladó

2900

Sumegiu, Várad-Uzsopa állomás, Nyárló (Biharmegye).

Soffőrrel nem rendelkező autótulajdonosoknak

ajánlja saját garázsát, hol a gépeket egyidejűleg rendben tartja, olajjal és benzinnel ellátja és a szükséges javításokat havi bérletben a legteljesebben eszközli

Garage Autobox Arad, Str. Muresianu (Nádor-ucca) 5.